

wroclaw.pl

MPK w żałobie

Prowadził TORYwulcję, na tabor wydał 1 mld zł, rozpoczął remont zajezdni. Wrocław pożegnał Krzysztofa Balawejdera, charyzmatycznego prezesa MPK.

str. 6

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 3 (116), 26.01-01.02.2023

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

#WartoByłoCzekać

str. 9-12

Mosty Pomorskie odzyskały blask

TOMASZ HOŁCZ

Od 1.02 nowy cennik odbioru śmieci

Od liczby domowników, a nie od powierzchni domu będzie zależała teraz wysokość opłaty za wywóz śmieci. Można starać się o dodatek mieszkaniowy.

str. 4

31. WOŚP: komu dźwig, komu gitara

Gitara Dobrych Relacji, koszulka koszykarskiej reprezentacji Polski, dźwig MPK – to tylko niektóre wrocławskie aukcje na rzecz WOŚP. Zaliczujesz?

str. 14-15

Новий вроцлавський „Центральний Парк”

Чи Міщанський парк, тобто новий центральний парк Вроцлава, наблизився до нас, чи він ще все далеко?

str. 18

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

dzisiaj nieco bardziej osobiście...

„Niemożliwe”, „to nie mogło się zdarzyć”, „nie mogę w to uwierzyć” albo po prostu „nie wierzę”...

To najczęściej wypowiedziane słowa, które usłyszałem lub przeczytałem w ubiegły czwartek. Nie wiem, czy kiedykolwiek wcześniej dotarły one do mnie w tak dużej skali w ciągu zaledwie jednego dnia. Do dzisiaj zresztą sam po cichu je powtarzam – myślę, że podobnie jak wielu z Państwa – i nie umiem oswoić się z myślą, że Krzysztofa Balawejdera już nie ma wśród nas.

Szczególnie, że byliśmy równolatkami – ja z 17 września, Krzysztof z 19 października, zatem o miesiąc młodszy. Powta-

rzam te słowa i jest mi ciężko, bo Krzysztof przyzwyczaiał mnie, myślę, że też i nas, do swojej wszechobecności.

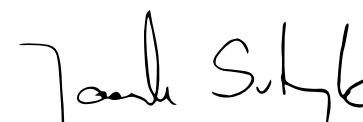
Wszechobecny i wszędobylski – taki był. Z charakterystycznym żółtym szalikiem i w bluzie. Te towarzyszące nam podczas pogrzebu żółte szaliki, emblematy i żółty kolor nie są próbą jakiegoś marnego naśladowania albo podrabiania. Na zawsze będzie to już jego znak rozpoznawczy, można rzec „made by Krzysztof Balawejder”.

Był odważny. Był charakterny. Nie był konformistą. Nie ulegał nędznemu populizmowi dlatego, że jeden z drugim coś napisali albo powiedzieli. Nie ulegał wreszcie taniej kalkulacji cechującej nie tylko niektórych polityków, ale ludzi w ogóle. Nie ulegał, bo był odpowiedzialny, a jak był czegoś

pewien, to potrafił tego bronić odważnie. Nie chował się.

Wymagał od innych, ale przede wszystkim wymagał od siebie. Walczył o swoje, ale też walczył o innych. Od siebie natomiast zawsze dawał najwięcej. Angażował się w sprawy miasta i jego mieszkańców. Aktywnie działał w covidzie, a później wspierał uciekających do Wrocławia przed pełnoskalową wojną Ukraińców. A w zimie, wypuszczając „Streetbusa”, wspierał bezdomnych i potrzebujących.

O takim aktywnym Krzysztofie chcemy i będziemy pamiętać.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

POGODA

						
PT. 27.01	SOB. 28.01	ND. 29.01	PN. 30.01	WT. 31.01	ŚR. 01.02	CZW. 02.02
2°C	2°C	2°C	4°C	4°C	4°C	4°C

DZIADEK FRANEK DWUMILIONOWYM GOŚCIEM HYDROPOLIS

W Dzień Babci, wrocławskie Centrum Wiedzy o Wodzie Hydropolis odwiedził dwumilionowy gość. Był nim Franciszek Sowa z wnuczkami. Wyjątkowi zwiedzający zostali hucznie powitani, otrzymali roczny bilet wstępu do Hydropolis i zestaw ekologicznych gadżetów, a samo centrum zwiedzili z przewodnikiem w eskorcie maskotek – Rekina i Ośmiornicy.

– Jesteśmy dumni, że zaledwie po 7 latach działalności Hydropolis odwiedził nas dwumilionowy gość, a zeszły rok zakończyliśmy rekordem frekwencyjnym z ponad 400 tysiącami odwiedzin – wyjaśnia Witold Ziomek, prezes Zarządu MPWiK S.A., do którego należy Hydropolis. A Marcin Gargarz, wiceprezes MPWiK, dodaje: – To wspaniałe, kiedy w proces kształtowania najmłodszych włączają się dziadkowie, od których przecież również możemy się tyle dowiedzieć i czerpać z ich doświadczenia.

Strażacy odebrali samochody gaśnicze

Strażacy odebrali 13 nowych samochodów ratowniczo-gaśniczych. Trzy zostaną we Wrocławiu, reszta trafi do miast Dolnego Śląska, w tym do Świdnicy, Dzierżoniowa i Głogowa. Podczas przekazania aut uhonorowano też bohaterów z Bolesławca.

Tomasz Wysocki

W Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu przy ul. Borowskiej 138 strażacy odebrali 13 nowych samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz pojazd do transportu proszku gaśniczego.

10 na Dolny Śląsk

– Wartość przekazanego ratownikom sprzętu to ponad 16,5 miliona złotych. Nowe samochody zastąpią starsze pojazdy, które zostaną przekazane między innymi jednostkom ochotniczej straży pożarnej – mówi nadbrygadier Marek Kamiński, dolnośląski komendant Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.

Poza Wrocławiem auta trafią do straży w: Dzierżoniowie, Lubinie, Wałbrzychu, Jeleniej Górze, Kłodzku, Świdnicy, Oleśnicy, Jaworze i Zgorzelcu.

To kompletnie nowe wozy – siedem ciężkich i sześć średnich, z osprzętem służącym do ograniczenia skażenia.

A trzy dla Wrocławia

Wrocławską straż pożarną do stała dwa tradycyjne wozy ratowniczo-gaśnicze, a także specjalny nośnik kontenerowy

Nowe wozy ratowniczo-gaśnicze trafią do 10 miast na Dolnym Śląsku, a trzy zostaną we Wrocławiu

na proszek gaśniczy, którego używa się do transportu tej substancji przy bardzo dużych pożarach. Chociaż trafił on do Wrocławia, będzie wykorzystywany przy akcjach gaśniczych na terenie całego województwa dolnośląskiego.

Chwała bohaterom

Podczas uroczystości uhonorowano czterech strażaków z Bolesławca, którzy w listopadzie

– dzień po dniu – uratowali dwóch mieszkańców powiatu bolesławieckiego, którzy zasłabli

na ulicy. Strażacy zajęli się nimi, zanim na miejsce zdarzenia dotarło pogotowie ratunkowe.

➤ [Zobacz galerię zdjęć na www.wroclaw.pl](http://www.wroclaw.pl)

Whirlpool i turecki Arçelik łączą siły

Whirlpool Corporation zawarł umowę z turecką firmą Arçelik A.Ş. Razem stworzą nową firmę produkującą AGD. We Wrocławiu Whirlpool ma fabrykę chłodziarko-zamrażarek wolno stojących i fabrykę produkującą piekarniki, a także centrum R&D.

Jarek Ratajczak

Whirlpool Company Polska jest trzecim największym inwestorem amerykańskim w Polsce i największym producentem sprzętu AGD w naszym kraju. Arçelik A.Ş. to turecki producent sprzętu AGD. Posiada 30 zakładów produkcyjnych w 9 krajach. Firma Arçelik jest właścicielem m.in. marki Beko.

W 2022 roku Arçelik A.Ş. nabył aktywa firm Whirlpool i Indesit w Rosji i okolicznych krajach. W 2023 roku kupiono spółki In-

desit International JSC and Whirlpool LLC wraz z ich polskimi zakładami produkcyjnymi.

Zgodnie z umową, Whirlpool wniesie swoją europejską działalność związaną z dużymi urządzeniami gospodarstwa domowego, a Arçelik wniesie swoją działalność w zakresie dużych urządzeń gospodarstwa domowego, elektroniki użytkowej, klimatyzacji i małych urządzeń gospodarstwa domowego do nowo utworzonego podmiotu, którego Whirlpool będzie właścicielem w 25 proc. i Arçelik w 75 proc.

Oczekuje się, że nowo powstały podmiot będzie miał łączną sprzedaż na poziomie ponad 6 miliardów euro i będzie przygotowany do dostarczania konsumentom produktów atrakcyjnych marek, powstałych podczas zrównoważonej produkcji, a także zapewni innowacje produktowe i usługi konsumenckie.

Zaplanowano, że transakcja zostanie sfinalizowana w drugiej połowie 2023. Podlega ona jeszcze dodatkowym wymogom zamknięcia, w tym uzyskania zgód regulacyjnych.

– Stworzenie nowej, europejskiej firmy, produkującej urządzenia AGD, połączy najlepsze cechy dwóch uzupełniających się organizacji i będzie korzyścią dla konsumentów. Ta korzyść zostanie uzyskana dzięki atrakcyjnym markom, zrównoważonej produkcji, innowacjom produktowym i serwisowi posprzedażowemu. Zwiększy się również produktywność dzięki synergii zakładów produkcyjnych obu partnerów w Europie – mówi Zygmunt Łopalewski, dyrektor ds. komunikacji Korporacyjnej Whirlpool Company Polska.

Odwiedź miejskich radnych na dyżurze

Radni miejscy Wrocławia są do dyspozycji mieszkańców dwa razy w tygodniu: w środy i czwartki. W czwartek 2 lutego w Sukiennicach 9, pok. 204, 205 w godz. 15-16.30 dyżurować będzie wiceprzewodnicząca rady Ewa Wanda Wolak. Radni mają dyżury w środy także w Sukiennicach w pok. 204, 205 i 211 w tych samych godzinach. 1 lutego będzie można porozmawiać z radną Małgorzatą Kellner.

Maturzysto! Złóż deklarację do 7.02

Uczniowie klas maturalnych muszą złożyć dokument, w którym poinformują, z jakich przedmiotów chcą zdawać majowe egzaminy. Obowiązują ich dwa terminy: wstępny (upłynął 30 września 2022) i ostateczny – do 7 lutego 2023 (po tym terminie nie ma możliwości dokonania zmian). Uczniowie, którzy złożyli deklarację wstępną, ale chcą w niej dokonać zmian, mają więc jeszcze szansę wybrać inne przedmioty na maturę. Jak wypełnić deklarację, zobacz na wroc.city/Matura23.

Zniżka do Creatora na rehabilitację

Od 23 stycznia można skorzystać z 10-procentowej zniżki na usługi profilaktyczne i rehabilitacyjne z programem Nasz Wrocław we wrocławskich placówkach Creatora. Mając aktywny Status Podatnika, zapłacimy mniej za wybrane usługi świadczone przez specjalistów w Ośrodku Profilaktyki i Rehabilitacji Creator przy ul. Lotniczej 37 i w Centrum Rehabilitacji Dzieci Creator przy ul. Szybówkowej 32. Z ulgi można skorzystać także w Centrum Intensywnej Rehabilitacji w Brzegu Dolnym.

Sprawdź, ile zapłacisz za wywóz śmieci od lutego

Od lutego zmienią się opłaty za odbiór odpadów we Wrocławiu. Powód? Radykalne podniesienie cen przez prywatne firmy świadczące tego typu usługi. Zgodnie z przepisami ani jedna złotówka nie trafi do budżetu miasta, całość opłat będzie przeznaczona na system gospodarowania odpadami.

Bartosz Moch

Poprzednia umowa na wywóz odpadów we Wrocławiu obowiązywała od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. Średni roczny koszt usługi wynosił dotychczas ok. 210 mln zł. Teraz wykonawcy chcą o 313 mln zł więcej.

Nowy cennik

W grudniu ub.r. radni miejski zdecydowali, że od lutego 2023 stawka za wywóz odpadów od osoby w gospodarstwie domowym wyniesie **41,24 zł** miesięcznie. W przypadku 2-osobowej rodziny – **82,48 zł**, 3-osobowej **123,72 zł**, a 4-osobowej będzie to dokładnie **164,96 zł**.

Powodem tej decyzji jest polityka cenowa firm świadczących usługę wywozu odpadów. W pierwszym (lipcowym) przetargu wykonawcy wycenili ją na ponad 400 mln zł. W styczniu 2023 r. było to już 523 mln zł, czyli aż o 313 mln zł więcej, niż poprzednia umowa. Obecnie Ekosystem, czyli miejska spółka odpowiedzialna za gospodarkę odpadami, analizuje nowo otwarte oferty.

Mieszkańcy mogą jednak spać spokojnie. Odbiór odpadów jest

Firmy prywatne podniosły opłaty za wywożenie odpadów, dlatego od nowego miesiąca będą podwyżki

zapewniony – do końca marca odbywa się on w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Opłaty za osobę, nie za mkw.

Zgodnie z przepisami, ani jedna złotówka z podwyższonych opłat za odbiór odpadów nie zasili budżetu miejskiego – całość będzie

przekazana na system gospodarowania odpadami.

– Naszą rolą jest takie zorganizowanie systemu, żeby mieszkańcy, ponosząc opłaty, nie czuli, że płacą więcej niż ich sąsiedzi, którym opłata przelicza się na metry kwadratowe – podkreśla Jakub Mazur, wiceprezydent Wrocławia.

– Dlatego zmieniamy system na prosty: każda osoba płacić będzie tyle samo. W myśl zasady, że to nie metry kwadratowe produkują odpady, a ludzie. Jesteśmy zmuszeni zmienić cennik za wywóz śmieci, tak, by system się sfinansował. Od firm zajmujących się wywozem odpadów zależy, czy cena ta będzie finalnie niższa,

miasto na tym nie zarabia – podkreśla Jakub Mazur, wiceprezydent Wrocławia.

Marcin Urban, skarbnik Wrocławia: – Szacowaliśmy różne warianty opłat. Ta zaproponowana jest najwłaściwsza, jeśli chodzi o sfinansowanie tej usługi. Nie robimy tego, by ratować miejskie finanse – ta opłata „omija” nasz budżet – mówi.

Z trojgiem 40 proc. mniej

W dobie zmienionych stawek za wywóz śmieci, radni miejski przegłosowali też działania osłonowe, aby pomóc mieszkańcom. Dzięki przyjętym rozwiązaniom miasto zapewni wsparcie dla rodzin wielodzietnych (2+3 i więcej dzieci). Będą one płacić 40 proc. mniej od całości kwoty. Niezależnie od wsparcia dla rodzin wielodzietnych, osoby w trudnej sytuacji materialnej, mogą dostać dodatek mieszkaniowy na pokrycie kosztów związanych z ponoszonymi opłatami za odpady komunalne. Można o niego wystąpić do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu, tel. 71 782 23 01.

➤ **Więcej na: wroc.city/
PodwyżkiZaWywózSmieci**

Zielony Wrocław: więcej bzów i dębów w mieście

Podczas remontu podwórka przy ul. Cybulskiego zadbano też o zielen

Podczas konsultacji z mieszkańcami, często padają prośby o dużą liczbę nasadzeń. Jeśli to jest możliwe, miasto stara się te prośby realizować, a przy okazji dba o istniejącą już zielen.

Paulina Czarnota

– W ubiegłym roku podczas re-witalizacji 12 podwórek posadzi-liśmy 106 drzew. Liczba krzewów wzrosła tam o ponad 15 tys. sztuk, a trawniki rozrosły się o prawie cztery tys. mkw. – wylicza Anna Olbryt, rzeczniczka Zarządu Zasobu Komunalnego we Wrocławiu.

ZZK dodatkowo zasadził 167 drzew i 125 krzewów na obszarze miasta. Ale zwiększanie terenów zielonych to niejedyny zabieg pozytywnie wpływający na środowisko. U zbiegu al. Hallera i ul. Księgowej powstała przestrzeń z inicjatywy lokalnej społeczności – minigrody do sadzenia warzyw, ziół czy kwiatów. Postawione zostały tu też

budki dla nietoperzy, kotów oraz hotele dla owadów.

Natomiast Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta w zeszłym roku zasadził drzewa, krzewy i byliny dobrze sobie radzące w miejskich warunkach (tawuły, irgi, szalwie, rozplenice, wiśnie, derenie, bzy, kaliny, buki, forsycje, dęby błotne). Razem to ponad 400 drzew i blisko 17 tys. krzewów. Oto lokalizacje nasadzeń:

- łącznik Rakietowa-Żwirki i Wigury – 37 drzew, 2340 krzewów
- Złotniki (I etap nasadzeń kompensacyjnych w związku z przebudową wału w ul. Ślęzoujście) – 273 drzewa, 7221 krzewów

- trasa pieszo-rowerowa od Skweru Ludzi ze Znakiem P w stronę kładki Burzowej – 6 drzew, 1248 krzewów
- droga rowerowa i chodnik między ul. Strzegomską i Robotniczą – 14 drzew, 688 krzewów
- przebudowa peronu przy pl. Nowy Targ – trzy drzewa
- trasa pieszo-rowerowa na ul. Spiskiej pomiędzy wyjazdem ze szpitala a nasypem kolejowym – 1369 krzewów
- ciąg pieszo-rowerowy łączący m. Grunwaldzki z bulwarem Kaczyńskich – 750 krzewów
- nasadzenia na odcinkach Promenady Krzyckiej.

Pieśniopisy i Słuchosłisko. Mikrogranty wracają

Z początkiem lutego rozpoczyna się pierwszy w tym roku nabór do miejskiego programu Mikrogranty. Mieszkańcy mogą zgłaszać w nim swoje pomysły na różnego rodzaju działania. Osiedlowe, sąsiedzkie, prospołeczne. Na przeprowadzenie ponad stu projektów przeznaczono w tym roku ponad pół miliona złotych.

MATERIAŁY ORGANIZATORÓW

1. Maciej Wołodko

Mikrogranty to ogólnomiejski program wsparcia inicjatyw mieszkańców. W 2022 roku udało się ich zrealizować aż 115. Oto kilka z nich.

1. Pieśniopisy, Przedmieście Oławskie

„Grupa Vesna” to Aga Przybylska i Ewelina Żelak. Dziewczyny poprzez wspólne śpiewanie i obcowanie z muzyką tradycyjną postanowiły stworzyć przestrzeń do integracji mieszkańców osiedla.

2. Halo! Tu fauna, Klecina, Oporów

Autorka projektu Iga Woźniak pokazała, że weganizm jest prosty i nie jest droższy od diety mięsnej.

3. SŁUCHO/ŚLISKO, Pilczyce, Kozanów, Popowice Płn.

Projekt Julii Szewczyk wprowadził uczestników w świat osób z niepełnosprawnością wzroku. Posłużyła do tego seria słuchowisk – minispektakli teatralnych, które poznawano siedząc z opaskami na oczach. Drugim

elementem projektu był tor przeszkód, który należało pokonać z zasłoniętymi oczami.

4. Green Space, Szczepin

Znają się z samorządu szkolnego w Zespole Szkół nr 1. Słowo space ma dla nich potrójne znaczenie: jako przestrzeń, jako przerwa oraz jako kosmos (jakim jest szkoła). Zrealizowali projekt w ramach Mikrograntów Młodzieżowych. Wspólnymi siłami zaaranżowali przestrzeń do wypoczynku, a w szkole pojawiły się wyciszające wzrok murale.

– Wszystkie rzeczy zrealizowane przez nas w projekcie cieszą się dużym powodzeniem i napędzają nas do dalszej pracy – mówi Victoria Malec, liderka projektu Green Space.

Pierwszy nabór 2023

Propozycje do tegorocznej edycji można przesyłać przez specjalne formularze zgłoszeniowe dostępne przez dwa tygodnie (1.02–15.02) na stronie www.wroclaw.pl/mikrogranty.

Wybrane przez komisje inicjatywy ogłoszone zostaną 10 marca.

Spotkaj się z koordynatorem

W razie pytań warto wybrać się na spotkanie:

- Mikrogranty NGO: 30.01, godz. 17.30, Centrum Sektor 3, ul. Legnicka 65,
- Mikrogranty dla osób fizycznych i grup nieformalnych: 31.01, godz. 17.30, Barbara, ul. Świdnicka 8B,
- Mikrogranty Młodzieżowe: 1.02, godz. 17, Centrum Sektor 3, ul. Legnicka 65.

➤ Więcej o naborze do Mikrograntów na stronie wroc.city/MikroNabor23

Odlot ma już prowadzącego

ODLOT. Strefa Partycypacji przy Piłsudskiego 34 ma już swojego operatora. To FEPS, czyli Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich – organizacja pozarządowa, która poprowadzi ją na zlecenie miasta.

Redakcja

ODLOT to nowe miejsce na społecznej mapie Wrocławia. Miejsce spotkań, rozmów o mieście i przede wszystkim konsultacji społecznych z udziałem osób mieszkających we Wrocławiu.

Nazwa nawiązuje do poprzedniej funkcji miejsca – przez dziesięciolecie było tu biuro PLL LOT. To także skojarzenie z kreatywną, pozytywną atmosferą, która

ma cechować to nowe miejsce spotkań.

– Partycypacja to nie tylko miejsce, ale przede wszystkim ludzie i ich umiejętności, spotkania i rozmowy. Chcemy, aby ODLOT. Strefa Partycypacji był miejscem społecznych spotkań i działań. Działania wypełnionych aktywizmem z nastawieniem na współpracę i zaangażowanie mieszkanki i mieszkańców Wrocławia. Miejscem, gdzie współdziałają ze sobą sektory: społeczny,

edukacyjny, kulturalny, samorządowy i biznesowy. Miejscem – podobnie jak Wrocław – synergii działań i kontaktów – mówi Daria Sudoł z Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich FEPS.

ODLOT czynny jest od pn. do pt. w godz. 10–13 i 15–17. Skontaktuj się telefonicznie: 667 121 666 i mailowo: odlot@feps.pl.

➤ Więcej na wroc.city/StrefaOdlot

WBO – zgłoś projekt

Do 13 lutego do WBO można zgłaszać swoje projekty. Na przedsięwzięcie osiedlowe jest 1 mln zł, a ponadosiedlowe – 3 mln zł.

Maciej Wołodko

Liderem, czyli osobą zgłaszającą i prowadzącą projekt Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego, może zostać każdy mieszkaniec Wrocławia, niezależnie od wieku i obywatelstwa.

Jedna osoba może zgłosić dowolną liczbę projektów. Aby to zrobić, nie trzeba być zameldowanym we Wrocławiu – wystarczy tu mieszkać.

To lider określa wartość projektu oraz czy jest to projekt osiedlowy, czy ponadosiedlowy. Projekt można złożyć na formularzu dostępnym na stronie www.wroclaw.pl/wbo lub w formie papierowej. Do projektu musi być dołączona lista podpisów przynajmniej dwóch popierających go mieszkańców (może być wśród nich podpis lidera).

➤ Więcej na wroc.city/ZglosSieDoWBO

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

POWIEDZ NAM, JAK...

Jaka będzie aleja Północna?

E-FORMULARZ OPINII 31.01-14.02.2023 r.
DYŻUR KONSULTACYJNY 6.02.2023 r., godz. 17:30-19:00,
Rada Osiedla Sołtysowice, Miejska Biblioteka Publiczna – Filia nr 19,
ul. Sołtysowicka 29h

E-SPOTKANIE KONSULTACYJNE 31.01.2023 r., godz. 17.30
DYŻUR KONSULTACYJNY 7.02.2023 r., godz. 17:30-19:00,
Rada Osiedla Polanowice – Poświętne – Ligota,
ul. Kamieńskiego 190

SZCZEGÓŁY NA: www.wroclaw.pl/konsultacje

17 i 23 będą jeździły objazdami od soboty

Od 28.01 rozpoczyna się wymiana zwrotnicy tramwajowej na ul. Teatralnej. W związku z tym zmieniają się trasy tramwajów numer 17 i 23. 17 w kierunku Kleciny będzie jeździła od pl. Dominikańskiego przez Kazimierza Wielkiego, Krupniczą i Podwale do Świdnickiej – z pominięciem przystanków Park Staromiejski i Opera. Tramwaje linii 23 w kierunku Wrocławskiego Parku Przemysłowego będą jeździły od ul. Piotra Skargi przez Kołłątaja, Piłsudskiego i pl. Legionów do pl. Orłąt Lwowskich – z pominięciem przystanków Park Staromiejski i Opera. W kierunkach przeciwnych obie linie będą kursowały bez zmian. Tramwaje wrócą na stałe trasy 31.01.

Część autobusów wraca na Pomorskie

Już 30.01 otwarte będą mosty Pomorskie, przez które znów pojadą autobusy K, 142 i nocne 257. Te trzy linie będą kursowały w obu kierunkach od ul. Dubois przez Pomorską, mosty Pomorskie do ul. Nowy Świat. Na mostach utworzono nowy przystanek na wysokości skrzyżowania z ul. Księcia Witolda. Z powodu przebudowy ul. Pomorskiej i pl. Staszica, autobusy linii 132 i tramwaje 15 oraz 74 wciąż będą kursowały tymczasowymi trasami. Mosty Pomorskie mają być przejezdne dla tramwajów od przełomu października i listopada.

Zmiana statusu dwóch przystanków

Także 30.01 dwa przystanki autobusowe zmienią swoje statusy. Strachowice (General Aviation) był przystankiem stałym, a będzie na życzenie. Zlokalizowany jest on przy ulicy Skarżyńskiego – obok starego terminala lotniczego. Skwer Krasińskiego był na życzenie, a będzie przystankiem stałym. Znajduje się on przy Podwala oraz ul. Krasińskiego – w pobliżu skrzyżowania z ul. Komuny Paryskiej.

Wrocław pożegnał prezesa MPK-a

Pracy poświęcił się całkowicie. Jak wspominają pracownicy MPK Wrocław – był pierwszym prezesem, który więcej czasu spędzał w terenie, niż za biurkiem. Zmarł nagle 19 stycznia. Miał 44 lata. Bliscy i zupełnie mu obcy wspominają go ciepło na Facebooku.

Maciej Wołodko

To on wziął na swoje barki naprawę komunikacji miejskiej. – Trzeba mieć świadomość, że proces naprawy 200 km torowisk będzie czasochłonny i o ten czas oraz cierpliwość prosimy mieszkańców. Osobiście mogę się zobowiązać, że za 3-4 lata będziemy w dużo lepszej sytuacji, a wykolejenia z powodu stanu torowisk nie będą występować – mówił w styczniu 2020 roku.

I słowa dotrzymał. Wykolejenia tramwajów we Wrocławiu stały się rzadkością. Dziś jest ich o 80 proc. mniej niż w latach ubiegłych. Do tego momentu MPK przeprowadziło kilkadziesiąt remontów w całym mieście, przeznaczając na ten cel 240 mln zł. Krzysztof Balawejder nazwał to TORYwolucją.

Unowocześniał tabor

Za jego prezesury we Wrocławiu zakupiono bądź zmodernizowano 152 tramwaje i 183 autobusy. Łącznie na nowy tabor i tory wydano w tym czasie 1 mld zł. Dbał także o ludzi: budował punkty socjalne dla motorniczek, spotykał się z radami osiedli, by rozwiązywać problemy wynikające z remontów, dyskutował otwarcie ze swoimi krytykami.

Pomagał potrzebującym

To dzięki niemu we Wrocławiu pojawił się Streetbus (autobus

Prezes MPK Krzysztof Balawejder został pochowany we wtorek 24.01.2023 na cmentarzu przy ul. Smętnej

z ciepłymi posiłkami dla osób bezdomnych) i Szczepciobus (autobus, dzięki któremu przeciw Covid-19 zaszczepiły się tysiące osób). Zorganizował także kursy dla uchodźców, by mogli znaleźć pracę w MPK. Wokół wielu spraw – wykraczających poza zadania miejskiego przewoźnika – nie potrafił przejść obojętnie.

We wspomnieniach z FB

„Było Cię wszędzie dużo, czasem się człowiek obawiał, że Balawejder wyjdzie z lodówki ;) ale było wiadomo, co Twoja obecność niesie. Powiew dobra, sympatii i walkę „o coś”. Krzysztof

– Wrocław dzięki Tobie zmieniał się na lepsze”.

„Nie tak miało być, Panie Prezesie. (...) Ta firma bez Pana, to już będzie inny zakład pracy. Z pewnością Wrocław stracił jedną z najbardziej wyrazistych postaci życia publicznego”.

„Żał, smutek, łzy kapiące na szalik. (...) Dzisiaj chorzy na stwardnienie rozsiane stracili Przyjaciela, który nas wspierał. (...) Byłeś po prostu człowiekiem pełnym empatii, szanującym drugiego człowieka, wspierającym bezinteresownie tych których los doświadczył. Dzisiaj zadaję sobie

pytanie: Dlaczego tak dobrzy ludzie odchodzą tak wcześnie?”.

„ (...) Wspominam naszą ostatnią rozmowę, jeszcze w Polbusie w Pańskim gabinecie. Jedliśmy Terravitę z orzechami i dyskutowaliśmy: o Profesorze Bartoszewskim, o tym czy „warto” i czy się „opłaca”, a także o cenie... Cóż, wygląda na to, że miał Pan rację... (...)”.

„Zakochany we Wrocławiu i jego Mieszkańcach. Nigdy nie odmawiał pomocy i wspierał lokalne inicjatywy. (...) Panie Krzysztofie, Wrocławskie Niebieskie Tramwaje dziś dzwonią dla Pana...”.

Zielony pająk podpowie, jak jest daleko

Mapa „pająk” pokazuje odległości do przystanku, drogi i parkingu

Co to takiego? To mapa dostępności komunikacyjnej. Wrocław – jako pierwsze miasto w Polsce – udostępnił ją mieszkańcom.

Redakcja

Wrocław jako pierwsze miasto w Polsce ocenił dostępność komunikacyjną w zależności od lokalizacji. – Chcemy pomóc mieszkańcom, deweloperom i inwestorom w podejmowaniu ważnych decyzji – o przeprowadzce, zakupie mieszkania czy rozpoczęciu inwestycji. Jeśli bliskość przystanku tramwajowego lub autobusowego jest dla państwa ważna, to zapraszamy do przeglądania mapy – wyjaśnia Monika Kozłowska-Święconek z Biura Zrównoważonej Mobilności.

Biuro zainicjowało powstanie mapy. Dostępność została oceniona w oparciu o: odległość od przystanku, liczbę linii komunikacji miejskiej czy dostęp do drogi. Dane można przeglądać w zestawieniu z takimi informacjami o mieście, jak przebieg tras rowerowych, lokalizacja parkingów „Parkuj i Jedź” i terenów pod zabudowę. Poziomów dostępności jest sześć – im kolor zielony jest ciemniejszy, tym miejsce jest lepiej skomunikowane.

➤ Pająka zobaczysz na wroc.city/ZielonyPajak

Żłobek przy Dokerskiej po kapitalnym remoncie

Rodzice są zachwyceni, opiekunki bardzo zadowolone, kierowniczka zaprasza do najstarszej grupy. W żłobku pod adresem Dokerska 5 we Wrocławiu wszystko zmieniło się na lepsze za sprawą remontu kapitalnego, który trwał kilkanaście miesięcy. Inwestycja zmieniła placówkę nie do poznania.

Blążej Organisty

Żłobek numer 5 mieści się w ponad 30-letnim budynku przy ul. Dokerskiej na Kozanowie, który dwa razy zalała woda. Wymagał więc remontu kapitalnego, a w zasadzie przebudowy. Prace trwały 15 miesięcy i pochłonęły 11 mln zł. Zastosowano tu wiele nowoczesnych, ekologicznych i energooszczędnych rozwiązań.

Co się zmieniło?

Na parterze i pierwszym piętrze są sale dla dzieci, bawialnie, jadalnie, szatnie i łazienki, a także inne pomieszczenia: kuchnia, pralnia, chłodnia, obieralnia, magazyny (np. warzyw i pościeli), pokoje gospodarcze i biura. Na zewnątrz – trzy place zabaw, ze specjalną, gumową nawierzchnią. – „Trzeba dzieciom dać serce, piękno i uśmiech, aby nauczyły

OLEKSANDR POLIAKOWSKI

Maluchy bawią się w nowych salach. Budynek przeszedł gruntowną przebudowę

się kochać ludzi i wszystko, co je otacza” – cytuje Marię Kownacką kierowniczka żłobka Danuta Owczarek. – Wiem, że te pięknie odremontowane sale sprawiają, że nam będzie się dobrze pracowało, a dzieci będą czuły się szczęśliwie i bezpieczne.

W budynku żłobka przebudowano również wejście główne i tarasy. Kapitalnemu remontowi towarzyszyła termomodernizacja.

Budynek został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (pochylnia przy wejściu głównym i tarasie, WC, miejsce postojowe przy budynku).

– Jedynie fundamenty i mury zostały po starym budynku. Jest wiele udogodnień dla dzieci i ich opiekunów, także na zewnątrz placówki. Pojawiły się nowe ławki, kosze na śmieci i ogrodzenie – wylicza Elżbieta Urbanek, dy-

rektorka Departamentu Infrastruktury i Transportu w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

Nowoczesne ekorozwiązania

Budynek żłobka przy ul. Dokerskiej jest teraz wyposażony w nowoczesne technologie. Na dachu ułożono panele fotowoltaiczne, jest oświetlenie LED, są rośliny

odprowadzające wodę i ekrany akustyczne, żeby w środku było cicho.

– Tak chcemy rozwijać Wrocław, wprowadzając przy inwestycjach proekologiczne rozwiązania, które powodują oszczędności. Jesteśmy w żłobku z doskonałe rozplanowanymi i pięknymi pomieszczeniami. Warto było czekać. Metamorfoza budynku daje wyobrażenie, ile pracy zostało włożone – mówi Sergiusz Kmiecik, przewodniczący rady miejskiej, patrząc na stare fotografie i rozglądając się po nowej sali dla dzieci.

Kierowniczka Danuta Owczarek przyznaje, że wiele osób nie mogło doczekać się efektu końcowego. Jak stwierdza, ze spokojem może nie długo odejść na emeryturę.

Opowiada, że pracownicy, którzy na czas remontu pomagali w innych placówkach, zaglądali przez płot i dopytywali wykonawców, jak idą prace i kiedy się skończą. Zadowoleni z powrotu są nie tylko oni. Kierowniczka wspomina sobotni dzień otwarty dla rodziców, którzy nie kryli zachwytu nad tym, jak zmienił się żłobek.

Aquapark na Zakrzowie wyłonił się już z ziemi

Budowa trzeciego aquaparku we Wrocławiu idzie pełną parą. Prace przy ul. Wilanowskiej są na etapie zamykania stropów nad przyziemiem, wylewane są ściany wewnętrznych nitek basenowych, trwają też pierwsze roboty instalacyjne. Inwestycja ma być gotowa w pierwszym kwartale 2024 r.

Redakcja

Na Zakrzowie pojawi się basen sportowy o wymiarach 25 x 14,5 m i głębokości od 1,3 do 1,8 m, a także basen do nauki pływania, niecka z hydromasażem i otwarty sezonowo basen zewnętrzny z częścią brodzikową.

Powstaną szatnie, łazienki, toalety i punkty gastronomiczne. Budynek ma być niskoemisyjny z rozwiązaniami przyjaznymi środowisku. Zieloną energię zaczerpnie z techniki solarnej. Poza tym na terenie o powierzchni 9,5 tys. mkw. aż 3 tys. mkw. zajmie zieleni: 40 drzew i ok. 280 mkw. krzewów i traw.

Auapark na Zakrzowie będzie nieco różnił się od tego na Brochowie – rozbudowana zostanie strefa saun. Wrocławianie pokochali saunowanie, więc Wrocławski Park Wodny powiększył strefę saun przy ul. Borowskiej i zrobi też to w budowanym obiekcie na Zakrzowie.

Aquapark przy ul. Wilanowskiej, szczególnie wyczekiwany jest przez mieszkańców północno-wschodniej części miasta oraz gminy Długołęka. W ramach zajęć szkolnych będą korzystać z niego uczniowie pobliskiej Szkoły Podstawowej nr 44. Z inwestycji będzie można korzystać w pierwszym kwartale 2024 r. Koszt budowy to 39,5 mln zł.

– Wrocławski Park Wodny chce być liderem, jeżeli chodzi o rozwiązania odnawialnej energii lub energooszczędności. Centrum na Wilanowskiej budujemy tak, by możliwa była maksymalna retencja wody. Do ogrzania i oświetlenia wykorzystamy odnawialne źródła energii. Budujemy tak, by później, w czasie użytkowania, były minimalne straty ciepła. Zadbamy o łączenie ze sobą źródeł energii – gazu i prądu w ramach kogeneracji oraz ciepła ziemi, ciepła słońca i energii fotowoltaicznej. To będzie pod względem technologicznym niezwykle nowoczesny obiekt – podkreśla prezes Wrocławskiego Parku Wodnego Grzegorz Kaliszczak.

MAGDĘ JUKIŃSKĄ

Za rok wrocławianie zyskają kolejny aquapark ze strefą saun

Rowery w centrum, trasy w zieleni i łatanie dziur

Mieszka na Jagodnie i stamtąd wyrusza rowerem w miasto. Poznajcie 33-letnią nową oficer rowerową – Katarzynę Kusowską, która od marca przejmuje kierownicę w Urzędzie Miejskim Wrocławia. O najnowszej trasie rowerowej na mostach Pomorskich i swoich planach opowiada Karolinie Misztal i Błażewi Organisty.

PYTAMY O WROCŁAW

Zimą też wsiadasz na rower?

Tak. Temperatura nie jest problemem. Kwestia odpowiedniego ubioru i przygotowania roweru. Największym problemem jest dla mnie gołołódź. Na szczęście z Jagodna mam jeszcze alternatywę w postaci pociągu.

Dlaczego warto mknąć po Wrocławiu rowerem?

Jest szybciej i wygodniej. Ja jeżdżę praktycznie od czasów liceum, właśnie z uwagi na wygodę. Tylko trzeba się przyzwyczaić i w momencie, kiedy rower staje się codziennym świadomym wyborem, to wszystko staje się o wiele prostsze. Żaden inny środek transportu nie jest tak elastyczny. Bez problemu zrobię po pracy zakupy. I nie ma kłopotu ze znalezieniem miejsca parkingowego.

Jak trafiłaś do urzędu?

W zespole Daniela Chojnackiego [ustępujący oficer rowerowy, na stanowisku był od 2007 – przyp. red.] jestem od 2020 roku, ale pracujemy ze sobą od wielu lat. Dużo razem zrobiliśmy. Wcześniej pracowałam w biurze projektowym, gdzie realizowałam zadania zleczone przez urząd miejski, głównie te związane z projektowaniem dróg dla rowerów. Wydaje mi się, że moja droga tutaj zaczęła się jednak znacznie wcześniej. W 2014 roku przyłączyłam się do projektu WBO – pod hasłem 10 km tras rowerowych w centrum, dzięki któremu niskim nakładem kosztów, poprzez niewielkie zmiany w obrębie pasa drogowego, chcieliśmy wprowadzić trasy rowerowe w centrum. Projekt wygrał, a my się zżyliśmy dość mocno, bo mieliśmy wspólny cel – stworzenie fajnego, przyjaznego Wrocławia. Z tej grupki zawiązało się stowarzyszenie Akcja Miasto, do

którego należałam przez parę ładnych lat.

Zatem jesteś od marca jako oficerka rowerowa. Nowa osoba to nowe plany?

Niezupełnie. Kiedy trafiłam do urzędu, zaczęliśmy prace nad dokumentem planu działań rowerowych do 2030. To jest dla mnie punkt odniesienia, zwłaszcza że przy jego sporządzaniu kluczowy był udział mieszkańców, którzy podczas konsultacji społecznych powiedzieli nam, czego oczekują. Realizacja obszarów wskazanych w planie jest więc dla mnie priorytetem. Pierwszy to domknięcie rowerowe centrum, gdzie brakuje jasno wyznaczonych korytarzy do przejazdu rowerem. Ulice są tam często objęte strefą ruchu uspokojonego i istnieje możliwość przejazdu na zasadach ogólnych, ale chcielibyśmy poprawić komfort jazdy i poziom bezpieczeństwa.

To jeden obszar. Teraz poproszę drugi i trzeci.

Drugi to istniejące trasy rowerowe. Trasy główne są mocno powiązane z istniejącą siecią dróg. Widzimy tu możliwość stworzenia tras alternatywnych w zieleni. Mamy do wykorzystania tereny kolejowe. Dobrym przykładem jest

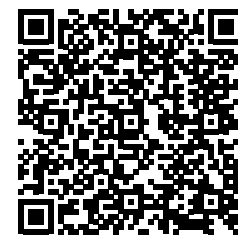
Pr o -
m e n a d a
Krzycka, która będzie przy nasypie i prowadzi ruch rowerowy i pieszy przez tereny zielone. Mamy możliwość wyznaczenia tras wzdłuż korytarzy rzek i w innych obszarach niezabudowanych. Trzeci obszar, równie ważny, to łatanie dziur. Dosłownie dziur w nawierzchniach i tzw.

dziur pomiędzy poszczególnymi odcinkami tras rowerowych.

Dlaczego trasa rowerowa przez most Pomorski częściowo biegnie ulicą, a nie obok niej? Rowerzyści mogą nie być zadowoleni z takiego rozwiązania.

Nie do końca tak będzie. Na mostach Pomorskich zostały wprowadzone rozwiązania dla rowerów, na które pozwalała szerokość pasa drogowego, a przede wszystkim samych mostów. Na pierwszym odcinku, jadąc z północy, będą to wydzielone jednokierunkowe drogi dla rowerów oraz pasy rowerowe. Jest to kontynuacja rozwiązania, które zostało zaprojektowane na remontowanej ul. Pomorskiej. Tylko na moście południowym, na którym jest najwęższej, nie było możliwości wydzielenia trasy rowerowej poza jezdnię. Również szerokość chodników po remoncie nie pozwoliła na wydzielenie niezależnej trasy rowerowej, jak to jest zrobione np. na moście

► Zobacz film na www.wroclaw.pl

Uniwersyteckim, a mamy świadomość, że ruch pieszy, w tym ruch turystów, będzie tam bardzo duży. W związku z tym na tym ostatnim odcinku ruch rowerowy będzie się odbywał na zasadach ogólnych. W tym czasie po mostach nie będą poruszały się tramwaje. Będziemy obserwować to rozwiązanie po otwarciu mostów.

Słyszysz czasem, że wrocławskim rowerzystom brakuje kultury jazdy, umiejętności korzystania z nowych dróg. Jak to widzisz?

Mam wrażenie, że świadomość jest coraz większa. Rowerzyści szybko uczą się, jak poruszać się wzdłuż ulic, na których powstała nowa infrastruktura dla rowerów. Widać to na przykład na Hubskiej, którą często jeżdżę. Widywałam tam rowerzystów, jadących pod prąd trasą jednokierunkową. Teraz obserwuję, że ludzie zwracają sobie uwagę nawzajem, czasami w dość zabawny sposób. Zależy nam na tym, żeby edukować i to od jak najmłodszych lat. Wspólnym celem całego naszego zespołu jest upowszechnienie karty rowerowej wśród dzieciaków. Kładziemy mocny nacisk na edukację, także wśród rodziców i nauczycieli. Chcemy kontynuować współpracę z placówkami oświatowymi. Bo czym skorupka za młodu...

Dlaczego nie robicie od razu dróg dwukierunkowych po obu stronach ulic, tak żeby wykluczyć pomyłki i zwiększyć przyjemność z jazdy? Wydaje się, że potrzebują niewiele więcej miejsca niż jednokierunkowe.

Wbrew pozorom, zwłaszcza w obrębie centrum, tej przestrzeni jest albo mało, albo dana ulica wymaga kompleksowej przebudowy. Wówczas staje się to wyzwaniem inwestycyjnym, niezależnym tylko od działań naszego biura. Pamiętajmy o tym, że pas drogowy dzielimy ze wszystkimi uczestnikami ruchu. W centrum radzimy sobie z brakiem przestrzeni poprzez możliwość wprowadzenia kontraruchu rowerowego. Mamy też taką mocną refleksję, żeby na nowych inwestycjach budować drogi dwukierunkowe.

Masz pomysł na rozmowę dotyczącą sprawy istotnej dla wszystkich wrocławian?

Napisz do nas! e-mail: biuletyn@araw.pl

Katarzyna Kusowska

Mosty Pomorskie mocniejsze i ładniejsze

30 stycznia 2023 to ważna data w kalendarzu każdego wrocławianina. Jest to dzień otwarcia mostów Pomorskich po kapitalnym remoncie, dzięki któremu wymieniono elementy konstrukcyjne, usunięto szpetną rurę ciepłowniczą i odkryto maszkarony, które pilnują Odry – za 70 mln zł w 36 miesięcy, czyli na czas.

Blążej Organisty

Remont zaczął się wczesną wiosną 2020 roku, a więc trwał prawie trzy lata. Od

730 m.b.

pojedynczej
jezdni

poniedziałku ponownie przeprawią się nimi przez Odrę kierowcy, piesi, rowerzyści i pasażerowie autobusów miejskich. Tramwaje pojadą nimi później, prawdopodobnie w listopadzie br., kiedy skończy się przebudowa ul. Pomorskiej. Tym niemniej na mostach czeka nowe torowisko i przystanki wiedeńskie, czyli takie, z których do pojazdu wsiada się prosto z jezdni. Przy takich przystankach jezdnia jest na równym poziomie z chodnikiem, co ułatwi wsiadanie.

M o s t y
o d z y -
s k a ły

710 m.b.

pojedynczego chodnika

blask – dosłownie i w przenośni. Teraz z góry oświetlają je latarnie w stylistyce retro, stojące na sterzynach, które kamieniarze obudowali piaskowcem. Oświetlone są też ozdoby i łuki. W przenośni, bo mosty znów błyszczą pięknem, zwłaszcza ich reprezentacyjna część południowa, która nawiązuje stylem do gotyku.

Budowa Pomorskiego Południowego zakończyła się w 1905 wg projektu renomowanego niemieckiego architekta – Karla Klimma. To on postanowił, że konstrukcję udekorują maszkarony, czyli wykute w kamieniu głowy czterech stworów wodnych o groteskowych rysach. Wiele z nich oberwało kulami z karabinów maszynowych podczas II wojny światowej.

P e w -

nego dnia te ozdoby zniknęły na ponad pół wieku pod rurą ciepłowniczą. Po jej ściągnięciu trafiły do renowacji i uzupełnienia. Dwa były tak zniszczone, że wymagały pełnej rekonstrukcji. Teraz wszystkie, a jest ich 68, znów pilnują Odry.

Nie tylko maszkarony i balustrady upiększają obiekt. Kolor piaskowca odzyskały pieczołowicie odrestaurowane budowle przypominające strażnice do pobierania myta. Wyczyścili je kamieniarze z Jeszkowic, z firmy Kazimierza Durawy. Ręcznie, bo ubrudzony cement, którym po wojnie przykryto kamienie, opierał się metodom nowoczesnym. Zajęło im to kilka miesięcy. W rezultacie ponownie są jasne.

Ich dachy mają nową dachówkę, wyprodukowaną przez firmę, która w przeszłości przykryła zamki w Gniewie i Malborku. Nowe są stropy, podłoga, okna i drzwi oraz rzygacze w kształcie wilkołaków. Odtworzony został oryginalny napis Werder Brücke.

Przeprawy są mocniejsze. Ceglane łuki nośne i sklepienia części południowej zostały wzmocnione płaszczem żelbetowym, który przejmie na siebie

całe obciążenie.

Popękane cegły wypełniła żywica epoksydowa, wtłoczona pod ciśnieniem w tysiące otworów. Północna część ma nową płytę pomostową. Konstrukcje stalowe fragmentów środkowych też są po renowacji. Przy próbach obciążeniowych nie ugięły się nawet o 1 cm.

Jak ważne było to zadanie, mówi prof. Jan Biliszczuk z Politechniki Wrocławskiej, ekspert w dziedzinie mostów: – Pierwszym pozytywnym aspektem jest przywrócenie możliwości korzystania z niego. Drugi to wygląd części kamiennej, która po renowacji i rekonstrukcji jest taka, jak ją wymyślili dawni mistrzowie. Dla mnie najważniejsze było usunięcie rury, która niszczyła architekturę i umniejszała urodę obiektu.

Remont kosztował Urząd Miejski Wrocławia oraz MPWiK i Fortum 70 mln zł.

● Północny

208 t zbrojenia i stali konstrukcyjnej płyty

337 m sześć. betonu płyty

● Środkowy

17 t zbrojenia i stali konstrukcyjnej płyty

50 m sześć. betonu płyty

● Południowy

208 t zbrojenia i stali konstrukcyjnej płaszczka żelbetowego

337 m sześć. betonu płaszczka żelbetowego

● ciepłociąg pod dnem Odry

146 m – długość

15,5 m – głębokość, na jakiej jest wbudowany

28

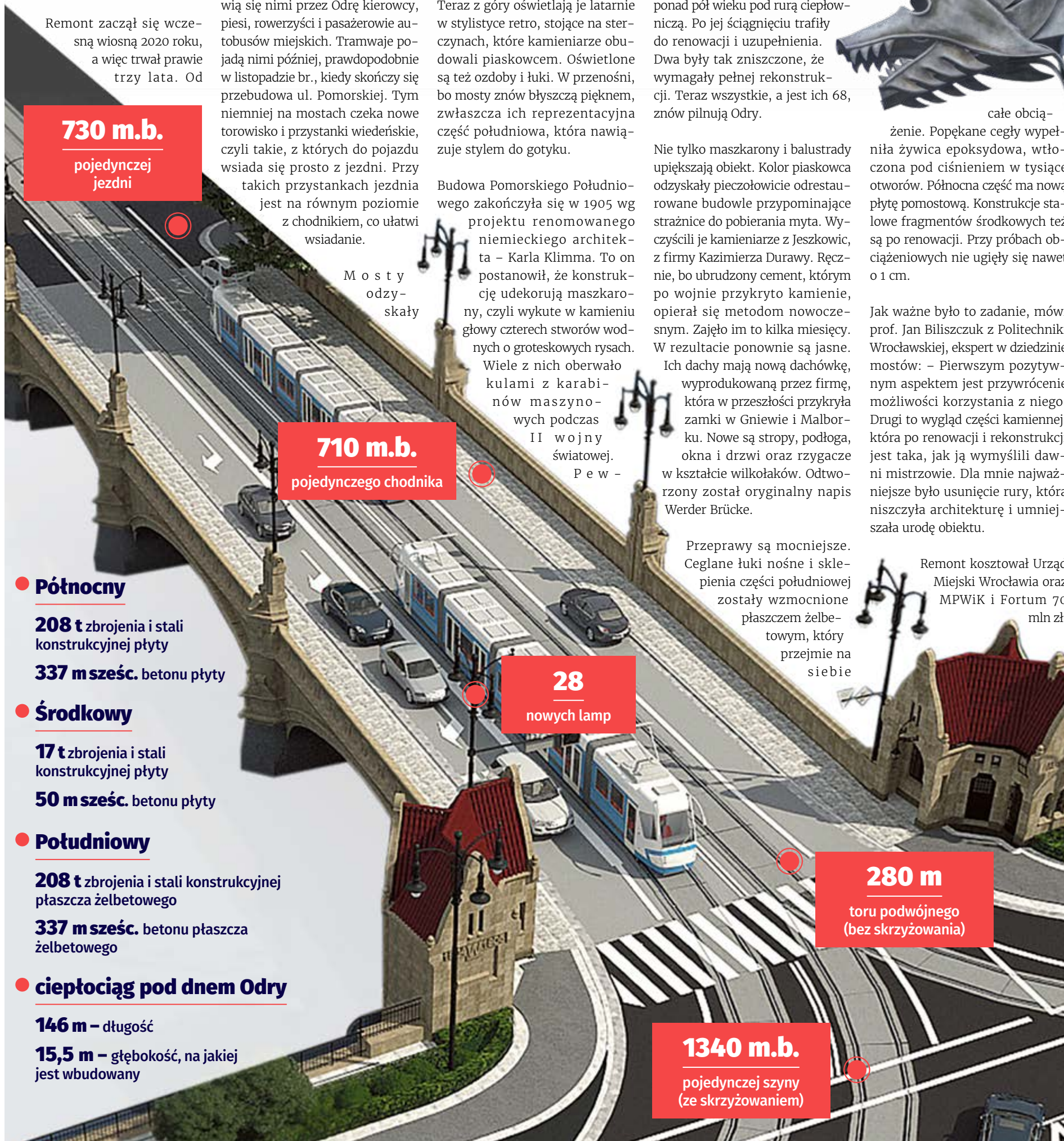
nowych lamp

280 m

toru podwójnego
(bez skrzyżowania)

1340 m.b.

pojedynczej szyny
(ze skrzyżowaniem)

Odwiedź TOP 18 inwestycji 2023 roku

i zbierz wszystkie naklejki

1 Renowacja mostów Pomorskich

Trzy zabytkowe przeprawy są jak nowe! Z mostu Południowego zniknęła szpetna rura ciepłownicza. Strażnice przy tej przeprawie odzyskały blask, a prawdziwym hitem są odrestaurowane maskarony umieszczone na balustradach tego mostu.

2 Kładka nad rzeką Ślężą

Mieszkańcy Muchoboru Małego i Wielkiego zyskają nową przeprawę nad rzeką Ślężą. Z kładki pieszo-rowerowej można będzie skorzystać od strony ul. Francuskiej i Trawowej. Otworzy ona nowe możliwości spacerowe w tej okolicy. Inwestycja współfinansowana z Polskiego Ładu.

3 Tramwaj przez Popowice

Trasa tramwajowa, która połączy centrum miasta z Popowicami, wpłynie na komfort życia blisko 60 tysięcy ludzi. Po jej zakończeniu pojedziemy tramwajem z okolic Kępy Mieszkańskiej w stronę osiedla Popowice i dalej istniejącą już linią na Kozanów i stadion Tarczyński Arena. Inwestycja współfinansowana z Unii Europejskiej.

4 TAT na Nowy Dwór

Trasa Autobusowo-Tramwajowa połączy plac Orłąt Lwowskich z Nowym Dworem. To największa inwestycja komunikacyjna Wrocławia po II wojnie światowej! Jej koszt to 386 mln zł. 7 km trasy pozwoli w kilkanaście minut dojechać do centrum. Inwestycja współfinansowana z Unii Europejskiej.

5 Dokończenie obwodnicy Leśnicy

Wielka inwestycja na zachodzie Wrocławia współfinansowana przez Unię Europejską. 4,2 km nowych dróg, wiadukt nad torami kolejowymi, 2,2 km nowego torowiska, ponad 5 km drogi dla rowerów, ponad 6 km chodników, ponad tysiąc nasadzanych drzew.

6 Zespół szkolno-przedszkolny, ul. Asfaltowa

Nowoczesny i ekologiczny obiekt dla 1200 dzieci budowany na granicy Jagodna i Wojszyc. Klimatyzowane 44 sale, pracownie, boiska, sala sportowa, place zabaw, jadalnia, biblioteka, świetlice i liczne nasadzenia drzew. Wszystko za ponad 50 milionów złotych.

7 Przedszkole przy al. Hallera

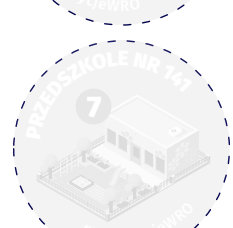
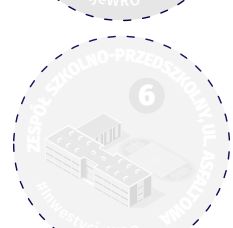
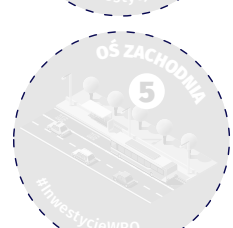
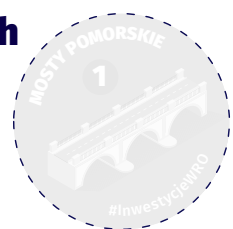
Przedszkole dla 200 dzieci. Nowy budynek powstaje w miejscu starego przedszkola. Będzie klimatyzowany, dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami, ekologiczny, z interesującymi placami zabaw.

8 Przebudowa wału i ulicy Ślężoujście na Maślicach

Tę inwestycję domykamy przebudowę wrocławskiego węzła wodnego. Koroną wału przeciwpowodziowego poprowadzona będzie jezdnia. Inwestycja zabezpieczy przeciwpowodziowo tereny osiedla Maślice i Prace Odrzańskie. Zmodernizowana zostanie również ulica, która pozwoli mieszkańcom wygodniej z niej korzystać.

9 Zielono na ul. Legnickiej i Lotniczej

Zazieleniamy wielkie arterie na zachodzie Wrocławia! W sumie zostaną tu posadzone 932 drzewa z 16 starannie dobranych gatunków. Wszystko pod okiem bardzo doświadczonego dendrologa. Chcemy, by Wrocław był zielony!

Uwaga!
Naklejki rozdawane będą podczas dnia otwartego każdej inwestycji.

Czy wiesz, że...
Miasto Wrocław wydało 1,2 mld zł na 18 spośród 500 inwestycji

Więcej o inwestycjach znajdziesz tu:

wroclaw.pl

#InwestycjeWRO

10 Korty przy ul. Trwałej

Wychowają się tu następcy naszego świetnego tenisisty Huberta Hurkacza? Tego byśmy chcieli! Przy Szkole Podstawowej nr 72 powstają odkryte korty i hala tenisowa. Skorzystają z nich uczniowie podczas lekcji WF, ale i mieszkańcy.

11 Bastion Sakwowy

To będzie jedno z najbardziej romantycznych miejsc w mieście i kolejna perłka na turystycznym szlaku Wrocławia! Zabytkowy bastion z XIX wieku odzyska blask. Wyremontowany zostanie pawilon perystylowy, kolumnada i plac z fontanną. Wszystko za blisko 27 mln zł. Inwestycja współfinansowana z Polskiego Ładu.

12 Nowe ulice Asfaltowa i Lutostawskiego

To w sumie kilometr trasy. Przy niej powstaną nowe drogi rowerowe, chodniki, przystanki autobusowe i rondo. Wszystko obsadzone zielenią. Miasto zabiega też wspólnie z Radami Osiedla o utworzenie tu obok lasu społecznego jako zielonego klina południa Wrocławia.

13 Muzeum Śląska Wrocław

Sportowa historia piłkarskiego Wrocławia w jednym miejscu. Najcenniejsze trofea, puchary i pamiątki w nowoczesnym multimedialnym muzeum na Tarczyński Arenie Wrocław. Obok powstaną pub sportowy oraz strefa aktywności dla dzieci. Oba obiekty znajdować się będą na poziomie esplanady, w pomieszczeniach między trybunami B i C.

14 Mosty Chrobrego

Para mostów połączy Swojczyce z Sępólnem. Na mostach zostaną wytyczone jezdnie, chodniki, drogi rowerowe, a także torowisko tramwajowe pod projektowaną trasę na Swojczyce.

15 Aleja Wielkiej Wyspy

Połączy południowe osiedla dawnej dzielnicy Krzyki z Biskupinem i Sępólnem. Powstaną chodniki i drogi rowerowe, dwa wiadukty i dwa mosty – nad Odrą i Otawą.

16 TBS Wrocław: 301 mieszkań w Leśnicy

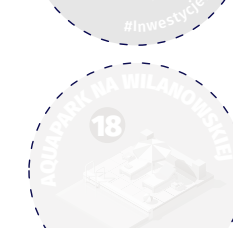
Wybudowanych zostanie 12 budynków mieszkalnych wyposażonych w niezależną instalację fotowoltaiczną. Osiedle otoczy ponad 250 nowych drzew i 4900 krzewów.

17 Autobusy elektryczne na Poświętne

We Wrocławiu pojawią się pierwsze autobusy elektryczne. Przyjedzie do nas 13 pojazdów marki Mercedes. Autobusy te będą obsługiwały linię K prowadzącą z osiedla Gaj na północ miasta.

18 Aquapark, ul. Wilanowska

Kąpielisko przy Wilanowskiej to trzy niecki basenowe, jacuzzi i rozbudowana strefa saun. Zaplanowano też strefę fitness i basen zewnętrzny z podgrzewaną wodą. Obiekt energię będzie czerpał w 50 proc. z OZE (fotowoltaiki i pomp ciepła).

Za Wierzynka drewniane, teraz niemal paryskie

Pierwsza odnotowana w dokumentach drewniana przeprawa przez Odrę w tym miejscu powstała już w roku 1334 i była związana z budową młynów przez Mikołaja Wierzynka. Tak, tak ojca – tego Wierzynka, krakowskiego kupca, który zorganizował w Krakowie dla Kazimierza Wielkiego słynną ucztę.

POLSKA-ORG.PL, OLEKSANDR POLIAKOWSKI

Juliusz Woźny

Trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie Wrocławia bez licznych mostów. Rzadko zdajemy sobie sprawę, ile razy w ciągu dnia pokonujemy przeprawy nad rzeką. Dopiero, kiedy któryś zostaje zamknięty przypominamy sobie, że żyjemy w mieście, w którym szlaki drogowe i kolejowe przechodzą nad odnogami Odry i licznymi kanałami. Ale... właściwie skąd wzięła się nazwa most?

Moszczenie mostu

Niektórzy twierdzą, że jej źródłem był obyczaj wzmocnienia wjazdów do brodu drewnem, czyli moszczenia ich deskami lub belkami. Były to miejsca narażone na nieustanne rozjeżdżanie przez koła obciążonych wozów. Nazwa most miała pochodzić od tego

właśnie „moszczenia”. Taka była też zapewne historia przepraw przez Kępę Mieszczańską. Z biegiem czasu wzmocniające grunt elementy mogły przybrać formę konstrukcji stawianej nad lustrem wody, czyli mostu. W tym miejscu w roku 1334 spiętrzone wodę, tworząc stopień Mieszczański i zaprzężono Odrę do pracy.

Trzy w 51 lat

Dlaczego nie most Pomorski, tylko Pomorskie? Nazwa ta oznacza zespół trzech przepraw przez rzekę i znajdującą się w tym miejscu Kępę Mieszczańską – Północny, Środkowy i Południowy. Najstarszy z istniejących do dziś był mostem żeliwnym, wzniesionym pośrodku w roku 1879 i zwany Pomorskim Środkowym. Czwierć wieku później w latach 1904–05 wzniesiono wg projektu Karla

Klimma Pomorski Południowy. Najpóźniej, bo w 1930 zbudowano most Pomorski Północny. Zaprojektował go inżynier Günther Trauer.

Mniszka z gotyku

Najbardziej efektowny jest most autorstwa Klimma, któremu architekt nadał neoromańsko-secesyjne formy – takie są trzy pary wieżyczek, na których umieszczono latarnie oświetlające przeprawę. Po wojnie zostały one usunięte. Teraz konserwatorzy odtworzyli owe piękne akcenty plastyczne na nowo, nadając mostom Pomorskim niemal paryski charakter. Klimm nawiązał do starych przepraw mostowych, projektując przy południowym przyczółku dwa pawilony, naśladujące dawne strażnice, w których pobierano myto. Podczas remontu okazało się, że budynki zaczęły się

przechylać, dlatego konstrukcję każdego z nich wzmocniono 11 betonowymi palami. Zachowano i zakonserwowano oryginalne latarnie. Natomiast pokrywające oba budynki dachówki to mniszek i mniszka – takie, jakie stosowano w epoce gotyku. Zostały wyprodukowane współcześnie, ale dokładnie taką techniką, jak w średniowieczu w wytwórni na Pomorzu. Strażnice wykonano z piaskowca z Radkowa. Do uzupełnienia i rekonstrukcji brakujących elementów konserwatorzy użyli tego samego kamienia, nadal wydobywanego w Radkowie.

Rury przeprowadzono pod dnem Odry, co było najtrudniejszym zadaniem w całym przedsięwzięciu renowacji. Po dwóch stronach rzeki wykopano studnie, głębokie na 22 m, i dopiero na tym poziomie wydrążono tunele, umożliwiające przeprowadzenie rur pod dnem Odry w kierunku południowym.

Binokle i szczęka

W tej okolicy toczyły się walki podczas oblężenia Festung Breslau. Ślady po pociskach zobaczymy też na kamiennych balustradach mostu. Te większe konserwatorzy zlikwidowali wstawiając piaskowcowe „łaty”. Mniejsze nadal przypominają, że przez nasze miasto niegdyś przeszła wojna. Pamiątką po wojennym dramacie jest także barierka ze śladami pocisków na moście Środkowym, zachowana przez konserwatorów. Podczas prac na terenie przed mostami od strony północnej natrafiono na ludzkie szczątki, zakopane pod płytami chodnika na głębokości 30 cm. Znalaziono tam też binokle i sztuczną szczękę. Wezwani na miejsce pracownicy prokuratury stwierdzili, że były to najpewniej kości ofiar walk z czasów oblężenia Festung Breslau. Zostały one oczywiście usunięte.

Dzień otwarty mostów Pomorskich

Prezydent Wrocławia, Wrocławskie Inwestycje i rady osiedli: Stare Miasto, Nadodrże i Kleczków zapraszają na Dzień Otwarty mostów Pomorskich **w sobotę 28.01 w godz. 15 – 18**. Będą śpiewy i tańce. No i podziwianie mostów przed oficjalnym otwarciem, które nastąpi **w nocy z 29 na 30.01**.

Na mosty Pomorskie w sobotę 28.01 można będzie dotrzeć na godz. 15 per pedes lub zabytkowym tramwajem,

który wystartuje o godz. 14 spod Opery i pojedzie Świdnicką, Podwalem, pl. Orłąt Lw., Piłsudskiego, Kołłątaja, Skargi, mostem Grunwaldzkim, Sienkiewicza. W tramwaju pasażerem będzie przygrywała orkiestra jazzowa Dixi Tiger's Band.

Zagra ona też na mostach Pomorskich. Potem wszyscy z Chórem Staromiejskim odśpiewają utwór Marii Koterbskiej „Mkną po szynach

niebieskie tramwaje”. Następnie będzie można wskoczyć z partnerem lub bez na scenę i potańczyć do przebojów lat 20.-30. ub. wieku, puszcanych przez DJ Ewelinę, znaną z potańcówek na pl. Wolności. Strój z epoki mile widziany. W nim będzie można również zrobić sobie zdjęcie z automobilem. Na ul. ks. Witolda zaparkowane zostaną samochody zabytkowe z Zamku Topacz.

Okoliczne lokale gastronomiczne: Cafe Rozrusznik, Tajfun, Martim, La Maddalena, Przyszań, Marina i OKWineBar przygotowują poczęstunek-niespodziankę.

UWAGA FOTOKONKURS! Chcesz zostać autorem wizytówki odnowionych Pomorskich? Pstryknij zdjęcie i wyślij do 31.01 do godz. 23.59 pod: konkurs.foto@wi.wroc.pl. Regulamin na www.wi.wroc.pl

PARTYNICE

W Mieście Koni pierwszeństwo mają konie

„Miasto Koni. Witamy w strefie, w której pierwszeństwo mają konie” – tablice z takim hasłem znajdują się przy wszystkich wejściach na Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice. Pojawiły się też mapy informujące o wydzielonych strefach: zielonej dla ludzi i koni oraz czerwonej – tylko dla koni.

■ **Mirosława Kuczkowska**

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice jest zakładem pracy i przedsiębiorstwem, ale każdy może wejść na jego teren i swobodnie po nim spacerować. Trzeba jednak pamiętać, że to przede wszystkim dom koni i nikt nie powinien naruszać ich praw.

Dlatego powstał projekt „Miasto Koni”, który ma informować ludzi o obowiązujących na terenie toru zasadach i edukować, jak należy obcować z tymi zwierzętami. W ramach projektu przygotowano:

Nowe tablice mają ułatwić poruszanie się po terenie toru i zapewnić bezpieczeństwo koniom oraz ludziom

- dwa podświetlone pylony na wjeździe do obiektu,
- podświetlenie portierni,
- 5 map lokalizacyjnych w różnych częściach Partynic,
- 7 tablic „Miasto Koni” z oznaczeniem stref (zielone dla koni i ludzi, czerwone dla koni),
- 16 słupków z infografikami,
- 200 tabliczek z infografikami.

W 2022 r. tor odwiedziło łącznie 730 tys. osób. Z jednej strony liczba ta jest powodem do zadowolenia dla kierownictwa obiektu,

z drugiej zaś rodzi problemy powodowane niewłaściwym zachowaniem części odwiedzających.

Dzięki nowemu systemowi informacyjnemu zarówno konie, jak i ludzie powinni poczuć się na Partynicach bezpiecznie.

PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE

W miejscu po szkieletorze powstanie biurowiec

Na działce przy ul. Kolejowej, na której przed kilkoma laty stał nieużywany, wielopoziomowy parking, deweloper planuje postawić budynek z biurami i pokojami hotelowymi. Inwestor czeka na pozwolenie na budowę, które powinien dostać najpóźniej w marcu 2023.

Tak wyglądała rozbiórka parkingu przy nasypie kolejowym w 2017 r.

■ **Błażej Organisty**

Nigdy niedokończony parking wielopoziomowy przy ulicy Kolejowej we Wrocławiu wyburzono w 2017 roku. Od tego czasu działka przy nasypie stoi pusta. Miał na niej powstać nowy budynek z biurami i lokalami usługowymi, ale do startu inwestycji nie doszło.

Działką zarządza spółka deweloperska Develia z Wrocławia. Pierwsze decyzje w sprawie nowej inwestycji już zapadły. Deweloper pod koniec ubiegłego roku dostał od prezydenta miasta decyzję środowiskową w sprawie nowej inwestycji.

W planach jest budowa 13-poziomowego kompleksu biurowo-

-hotelowego z lokalami usługowymi, handlowymi i garażem.

Całkowita powierzchnia użytkowa tej inwestycji wyniesie ponad 24 tys. mkw. Pozwolenia na budowę spółka Develia spodziewa się w pierwszych trzech miesiącach tego roku.

– Decyzja o terminie rozpoczęcia realizacji inwestycji nie została jeszcze podjęta. Na tym etapie nie dysponujemy wizualizacjami planowanego budynku – wyjaśnia Paweł Ruszczak, prezes spółki Develia.

Czekając na wizualizacje i szczegóły nowej inwestycji, przypominamy wyburzanie wielopoziomowego parkingu nazywanego wtedy szkieletorem.

Wrocławski Bieg Pamięci Sybiru 2023

We Wrocławiu odbędzie się wyjątkowa impreza sportowa: Bieg Pamięci Sybiru na dystansie 5 km. Nie będzie to jednak kolejna zwykła „piątka”. Bieg odbędzie się wieczorową porą, a towarzyszyć mu będą inscenizacje, które przybliżą historię Polaków wywiezionych w lutym 1940 roku w głąb Związku Radzieckiego. Start biegu 18 lutego, sobota o godz. 18, w Lesie Osobowickim. Ścieżki rozświetlą lampki-czołówki uczestników. Zapisy i szczegóły na stronie biegpamieci-sybiru.pl.

Zagraj w planszówki na Szczepinie

Rada Osiedla Szczepin zaprasza dorosłych mieszkańców na spotkania planszówkowe w Klubie Osiedlowym przy ul. Zachodniej 1. „Planszówki Szczepińskie” zaplanowano na każdy pierwszy i trzeci piątek miesiąca. Start o godz. 19. Na miejscu będą gry, ale można przynieść ze sobą swoje ulubione planszówki. Najbliższe spotkanie 3 lutego. Wstęp wolny.

Nowy chodnik na Kożanowie

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu przymierza się do budowy chodnika od ul. Dokerskiej w stronę Zespołu Szkół nr 21. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, to umowa z wykonawcą zostanie podpisana jeszcze w styczniu, a inwestycja będzie gotowa w ciągu 7 miesięcy od zawarcia umowy. Zakres prac obejmie wybudowanie chodnika o długości ok. 60 m wraz z wymalowaniem przejścia dla pieszych z chodnika na teren Zespołu Szkół nr 21 przy ul. Ignuta. Na trasie projektowanego chodnika znajduje się duże drzewo – robinia akacja, która w trakcie prac budowlanych zostanie zabezpieczona i chroniona. Koszt prac wyniesie 120 tys. zł, a zadanie będzie realizowane w ramach Funduszu Osiedlowego.

Po raz pierwszy, drugi, trzeci... Sprzedane na WOŚP!

Gitara Dobrych Relacji, koszulka koszykarskiej reprezentacji Polski z autografami uczestników Eurobasketu 2009, dźwig MPK czy pakiet VIP na wrocławskie Partynice – to tylko niektóre wrocławskie aukcje na rzecz WOŚP. Zaliczujesz?

Agata Zięba

W niedzielę 29 stycznia rozpocznie się 31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Tym razem Fundacja Jurka Owsiaaka będzie zbierać pieniądze na walkę z sepsą. Hasło tegorocznej akcji to: Żyj zdrowo w zdrowym świecie! Na ulice polskich miast wyjdą setki wolontariuszy, a internet zarości się od zbiorów, wydarzeń i aukcji, z których dochód zasilił konto Orkiestry. Nie inaczej będzie w Wrocławiu.

Trio od prezydenta

Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk wystawia aż trzy przedmioty. Pierwszy to unikatowa Gitara Dobrych Relacji, która powstała w ramach obchodów Roku Dobrych Relacji. Wyprodukowano jedynie dwa egzemplarze tego instrumentu, jeden z nich trafił

w ręce laureata konkursu #GitaroweRelacje. Ten licytowany na WOŚP jest zupełnie nowy i gotowy, aby osoba, która go kupi, zagrała na nim ulubione gitarowe riffy.

Prezydent wystawia również swój numer startowy na 9. Nocny Wrocław Półmaraton, który odbędzie się 17 czerwca. Zwycięzca licytacji otrzyma unikalny numer 1 z najbogatszym pakietem startowym, będzie miał również okazję wraz z gospodarzem miasta dokonać otwarcia biegu.

Trzeci przedmiot to koszulka na 75-lecie WKS Śląsk Wrocław z autografami zawodników. Wyprodukowano jedynie 750 egzemplarzy, każdy z nich został oznaczony unikalnym numerem. Licytowany egzemplarz ma numer 1.

Rada Miejska także gra

Do licytacji na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy włącza się również przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Sergiusz Kmiecik.

Jako wielki fan basketu przeznaczyłem na aukcję unikatowy przedmiot z mojej kolekcji koszykarskiej. Wygląda jak koszulka, ale tak naprawdę to kolekcja autografów najlepszych graczy w historii polskiej koszykówki – reprezentacji Polski, uczestników Eurobasketu 2009, znanych z parkietów NBA: Marcina Gortata i Macieja Lampego, nieodżałowanego Adama Wójcika oraz trenera Muli Katurina, Roberta Witka, Krzysztofa Roszyka, Michała Chylińskiego, Davida Logana, Łukasza Koszarka, Roberta Skibniewskiego, Szymona Szewczyka, Krzysztofa Szubarga, Michała Ignerskiego oraz Iwo Kitzingera – wylicza.

Koszulka została zakupiona w 2022 roku, także na aukcji organizowanej przez WOŚP.

Bądź VIP-em na Partynicach

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice na licytacji oferuje pakiet „VIP na wyścigach konnych”. Zwycięzca aukcji stanie się jedną z najważniejszych osób Otwarcia Sezonu Wyścigowego: weźmie udział w lunchu VIP, udekoruje zwycięzców jednej z gonitw oraz zajmie miejsce w bryczce jadącej na czele uroczystej parady otwierającej dzień wyścigowy.

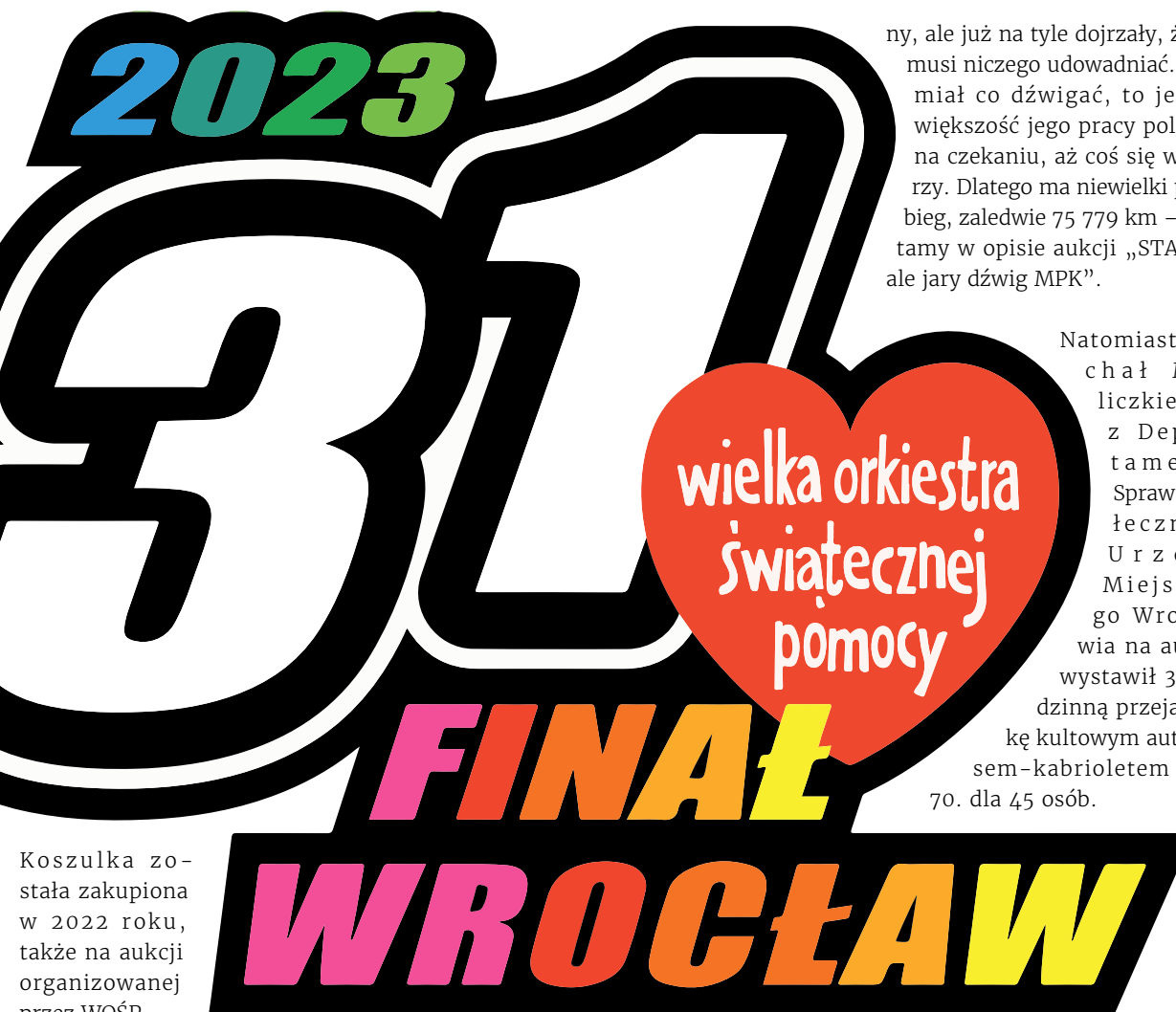
Otwarcie sezonu to, obok Wielkiej Wrocławskiej, jeden z najważniejszych dni sezonu wyścigowego na Partynicach. Hipodrom odwiedza wtedy nawet 20 tysięcy widzów. W tym roku odbędzie się 23 kwietnia.

Dźwig od MPK, Fredruś od Partycypacji

MPK bierze udział w licytacjach na rzecz WOŚP po raz kolejny.

ny, ale już na tyle dojrzały, że nie musi niczego udowadniać. Choć miał co dźwigać, to jednak większość jego pracy polegała na czekaniu, aż coś się wydarzy. Dlatego ma niewielki przebieg, zaledwie 75 779 km – czytamy w opisie aukcji „STAR(y), ale jary dźwig MPK”.

Natomiast Michał Malickiewicz z Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia na aukcję wystawił 3-godzinną przejażdżkę kultowym autobusem-kabrioletem z lat 70. dla 4,5 osób.

Sergiusz Kmiecik, przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia, dla WOŚP

Wrocław – to dożywotni bilet wstępu na wszystkie mecze futbolistów, którzy jako jedyny zespół z Polski walczą w elitarnych rozgrywkach European League of Football.

Sportowcy do końca świata

Firma Tarczyński, sponsor tytularny Tarczyński Arena Wrocław, na aukcji WOŚP proponuje wynajem firmowego Food Trucka MeatLovers. Nie lada gratka czeka także kibiców wspierających drużynę Panthers

Stary, ale jary dźwig od MPK – ma 35 lat, ale wciąż jest krzepki

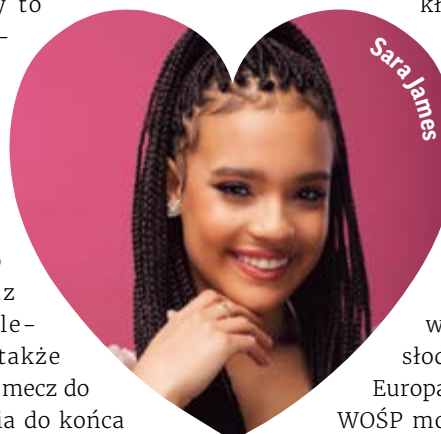
Tradycyjnie do WOŚP-u dołączył również Śląsk Wrocław. Klub przekazał na licytację dwa pakiety. Pierwszy to koszulka meczowa WKS z obecnego sezonu z autografami zawodników pierwszego zespołu oraz sztabu szkoleniowego, a także dwa bilety na mecz do wykorzystania do końca tego sezonu. Drugi to podwójne zaproszenie do strefy VIP na dowolny domowy mecz Śląska w rundzie wiosennej sezonu 2022/23.

A to nie koniec atrakcji od WKS. Koszulkę reprezentacji Islandii ze swoim autografem ma też przekazać obrońca Śląska Daniel Grettarsson. Poza tym na licytację trafi piłka meczowa, którą 13 listopada

ubiegłego roku na Tarczyński Arena Wrocław rozgrywany był mecz Śląsk – Legia. Piłka będzie podpisana przez piłkarzy WKS.

Znani i lubiani o jeden dzień dłużej

Nie każdy wie, że z Wrocławiem związani są: smakosz Robert Makłowicz, blogerka Janina Bąk czy piosenkarka Sara James, którzy także mają swoje aukcje na WOŚP.

Robert Makłowicz jest pomysłodawcą festiwalu Europa na widelcu (na WOŚP można kupić jego narty). Janina Bąk to mieszkająca w naszym mieście miłośniczka statystyki (janinadaily.com), która otuli synapsy zwycięzcy aukcji podczas specjalnego webinaru. Sara James to młoda wokalistka, która była ambasadorką Roku Dobrych Relacji, a na WOŚP przekazała swoją Złotą Płytkę.

➤ Wszystkie aukcje już trwają na www.aukcje.wosp.org.pl

AKADEMICKI WROCŁAW DLA WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

Kilkanaście aukcji przygotowały wspólnie wrocławskie uczelnie, Wrocławskie Centrum Akademickie i Akademia Młodych Uczonych i Artystów.

Akademia Młodych Uczonych i Artystów

- dr hab. Piotr Donizy (UMed): Fascynujący świat chorych komórek i tkanek człowieka – oprowadzenie po Zakładzie Patomorfologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego
- dr Anna Potysz (UWr): Przygoda z geologią w Instytucie Nauk Geologicznych
- dr Anna Potysz (UWr) i dr inż. Weronika Urbańska (Wydział Inżynierii Środowiska PWR): Coś fajnego z odpadowego – urodziny w stylu eko! Animacja plenerowej imprezy urodzinowej w stylu eko dla dzieci

Akademia Muzyczna

- dzień w studiu nagrań akademii

Akademia Sztuk Teatralnych

- zaproszenie na premierę spektaklu „Dyplom ze snów” w reż. Leny Frankiewicz i zwiedzanie teatru AST

Akademia Wychowania Fizycznego

- trening z mistrzynią kick-boxingu dr Różą Gumienią
- trening z mistrzynią olimpijską Natalią Kaczmarek

Akademia Sztuk Pięknych

- ekskluzywna wycieczka po ASP

Uniwersytet Przyrodniczy

- analiza sensoryczna wina
- gotowanie z mistrzami kuchni

Uniwersytet Ekonomiczny

- prof. Andrzej Kaleta: Wstęp do wirtualnego świata biznesu w centrum symulacji procesów biznesowych UEW

Uniwersytet Wrocławski

- Wydział Chemii: Wingardium Leviosa – warsztaty młodego chemika!
- Biblioteka Uniwersytecka: kopia ręcznie malowanego planu Wrocławia

Poli technika Wrocławska

- Jazda symulatorem ciężarówki i autobusu w laboratorium Dynamiki i Bezpieczeństwa Pojazdów

Wrocławski Klub Sportowy Śląsk przekazał na licytację koszulkę, bilety na mecz i wejście do strefy VIP

Wolontariat ma moc! Kto dołączy do wspaniałych?

„Wolontariat ma MOC” – to hasło tegorocznej edycji Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”. Do udziału w nim zaproszeni są uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którzy aktywnie działają jako wolontariusze. Przyjmowanie zgłoszeń trwa do 10 lutego.

Redakcja

Wolontariat szkolny daje możliwość, by każda osoba, niezależnie od umiejętności, pochodzenia, ocen czy popularności w szkole, mogła znaleźć swoje miejsce, wnieść swój wkład w życie społeczne, rozwijać się i wspierać w rozwoju innych.

Wolontariat inspiracją dla uczniów

Konkurs „Ośmiu Wspaniałych” jest okazją, żeby zauważyć i docenić aktywność młodych ludzi, którzy angażują się w różne inicjatywy społeczne, działają na rzecz swojego środowiska szkolnego i lokalnego. Może być także inspiracją działań dla całej społeczności uczniowskiej, a nawet wrocławskiej.

Do udziału we wrocławskiej edycji 29. Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” zaproszeni są młodzi wolontariusze, działający w szkolnych grupach wolontariatu lub zaangażowani w wolontariat w ramach świetlic środowiskowych, Młodzieżowych Domów Kultury, organizacji pozarządowych czy innych instytucji.

W ubiegłorocznej edycji konkursu udział wzięło 257 uczniów nominowanych zarówno w kategorii indywidualnej, jak i grupowej

Uczestnicy konkursu wezmą udział w spotkaniach z jury, które wyłoni laureatów. Poznamy ich podczas uroczystego podsumowania, na które zaproszeni zostaną wszyscy zgłoszeni do konkursu.

Jak zgłosić wolontariusza do konkursu?

Wolontariuszy można zgłaszać zarówno w kategorii indywi-

dualnej, jak i grupowej. Każda z tych kategorii podzielona jest na grupy wiekowe. Formularz zgłoszeniowy i niezbędne załączniki wypełnia nauczyciel lub opiekun.

Komplet dokumentów konkursowych należy dostarczyć do **10 lutego 2023 roku**:

- w formie elektronicznej na adres: centrum@wolontariat.pl.

wrocław.pl, w tytule wiadomości: „Konkurs Ośmiu Wspaniałych 2023 – zgłoszenie”;

- w formie wydrukowanej na adres: Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, pl. Dominikański 6, 50-159 Wrocław, z dopiskiem na kopercie „Konkurs Ośmiu Wspaniałych 2023 – zgłoszenie”;
- osobiście pod ww. adres (wrzutnia na budynku, przy

drzwiach wejściowych, wejście od ul. Janickiego, od strony budowy, w godz. 8-16).

Szczegółowych informacji o konkursie udziela zespół ds. wolontariatu Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego pod numerem telefonu 71 772 49 91.

➤ **Regulamin konkursu wraz z załącznikami dostępny jest na stronie www.wolontariat.wroclaw.pl**

Zostań animatorem seniora – zapisy do 31 stycznia

Startuje VI edycja Wrocławskiej Szkoły Liderów. To miejski projekt, który jest wsparciem dla tych, co działają lub zamierzają działać na rzecz mieszkańców 60+, np. w klubach seniora, uniwersytetach trzeciego wieku, centrach aktywności lokalnej, klubach osiedlowych czy organizacjach pozarządowych. Zapisy trwają do 31.01.

Do tej pory Wrocławską Szkołę Liderów ukończyło ponad 50 osób

Paulina Czarnota

Koordynatorem projektu jest Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego – Wrocławskie Centrum Seniora, które zaprasza osoby pełnoletnie do uczestnictwa w kolejnej edycji Szkoły Liderów.

Czego uczy Szkoła Liderów?

Kształcą animatorów środowisk senioralnych, którzy swoją postawą, umiejętnościami i wiedzą będą motywowali i aktywizowali osoby w wieku 60+, a także inicjowali działania i projekty. Zakłada dialog, wymianę doświadczeń, otwartość na nową wiedzę, doskonalenie kompe-

tencji interpersonalnych, spotkania z inspirującymi liderami z różnych środowisk lokalnych, pomoc w znalezieniu zatrudnienia w środowiskach senioralnych i międzypokoleniowych.

Uczestnicy będą spotykać się cyklicznie, żeby zdobywać i poszerzać wiedzę oraz umiejętności tworzenia, organizowania i koordynowania projektów prosenioralnych i międzypokoleniowych. Będą uczyć się, jak pozyskiwać dotacje na realizację zamierzonych działań, jak identyfikować potrzeby i oczekiwania ludzi oraz w jaki sposób tworzyć udaną współpracę z centrami aktywności lokalnej, klubami seniora, domami kultury, stowarzysze-

niami i fundacjami, jednostkami miejskimi, a także organizacjami komercyjnymi.

Warunki uczestnictwa

Chęć uczenia się, dyspozycyjność trzy razy w miesiącu stacjonarnie i online, spotkania odbędą się w środy w godz. 12-15, w siedzibach: WCRS – WCS, w WCRS – Przestrzeń Trzeciego Wieku, w centrach aktywności lokalnej i klubach seniora. Warunkiem uczestnictwa jest umiejętność obsługi komputera i internetu, posiadanie konta e-mailowego. Zgłoszenia przyjmowane są mejlowo: kamila.polanska@wcrs.pl lub telefonicznie **71 772 49 13** od pon. do pt. w godz. 9-15.

Wystawa o zesłańcach jak lekcja historii

„Golgotą Wschodu” jest dla Polaków od kilkuset lat Syberia. Wystawa o tym tytule w Sanktuarium Golgoty Wschodu przy kościele Redemptorystów we Wrocławiu to lekcja historii o tamtejszych zesłańcach.

Magdalena Talik

W opowieściach o Sybirze powtarzają się słowa: walka o przetrwanie, nieludzkie warunki, codzienne bohaterstwo, walka matki o życie dzieci czy marzenie o powrocie do ojczyzny.

Cenne pamiątki

Opowieść o Sybirze, jaką stworzono w sanktuarium Golgoty Wschodu przy klasztorze Redemptorystów, ul. Wittiga 10, została przedstawiona tak, aby dzisiejszym zwiedzającym przybliżyć okoliczności polityczne, w jakich doszło do wywózek, czy jak zakłamywano historię po wojnie, aż do 1989 roku.

Cenne są jednak przede wszystkim dokumenty, zdjęcia, wspomnienia, bo dzięki nim wiemy, jak żyli i radzili sobie Sybiracy. Wystawa to zasługa współpracy między Związkiem Sybiraków a Centrum Historii Zajezdnia, które w nowoczesny, czytelny dla zwiedzających sposób zaaranżowało przestrzeń Sanktu-

Wystawa powstała we współpracy Związku Sybiraków i CH Zajezdnia

arium Golgoty Wschodu. To jednak przede wszystkim konsekwentna, wieloletnia praca Związku Sybiraków, reaktywowanego w 1988 staraniem dziennikarki Urszuli Lubeckiej.

Sanktuarium Golgoty Wschodu

W komunistycznej jeszcze rzeczywistości zainteresowanie dołączeniem do środowiska Sybiraków było ogromne. Na spotkaniu,

zamiast kilkudziesięciu gości, zjawili się ponad 500 osób. Pozbawieni wsparcia ze strony ówczesnych władz Sybiracy, opiekuna znaleźli w redemptoryście ojcu Stanisławie Golcu.

Dzięki niemu na terenie klasztoru Redemptorystów przy ul. Wittiga 10 we Wrocławiu zaczęło powstawać Sanktuarium Golgoty Wschodu, a także Izba Pamięci, w której rozpoczęto gromadzenie bezcennych pamiątek przywiezionych przez zesłańców z Sybi-

ru i latami przechowywanych w rodzinnych archiwach.

To sami Sybiracy z ojcem Golcem kupili gabloty i właśnie w tej przestrzeni pokazywali swoje zbiory. Dziś przestrzeń została świetnie dostosowana do zbiorów i ekspozycji „Golgota Wschodu”. Ekspozycja będzie dostępna dla zwiedzających do 30 września. Wstęp wolny.

➔ **Więcej na wroc.city/GolgotaWschodu**

Dwie wystawy w CK Agora

To już ostatni dzwonek, żeby zobaczyć dwie wystawy w Centrum Kultury Agora, ul. Serbska 5a: „Cicibej Udududu. Ptaki Miejskie” Moniki Kargol do 1.02 i zbiorową Aleksandry Cieślukowskiej, Ewy Drankowskiej, Dominiki Rząsy i Bartka Roguli „Licencja na malowanie” do 8.02. Pierwsza to abstrakcyjne przedstawienie kolorów, którymi artystka nawiązuje do dźwięków wydawanych przez ptaki. Kolejna to transpozycja motywów twórczości Davida Hockneya, Andy Warhola, Pieta Mondriana czy reinterpretacje twórczości projektowo-architektonicznej Bauhausu. Na obie wstęp jest bezpłatny.

Fama zaprasza na spektakl familijny

W sobotę 28.01 o godz. 11 w Centrum Biblioteczno-Kulturalnym FAMA, ul. Bolesława Krzywoustego 286, rodzinnie można obejrzeć sztukę „Jak Nielemka i Lemtak świat ratowali”, inspirowaną „Bajkami robotów” Stanisława Lema. Wystąpi Grupa Circus Ferus. Bilety w cenie 20 zł można kupić w CBK Fama, a dla posiadaczy aktywnej karty bibliotecznej MBP im. Różewicza bilet kosztuje 10 zł.

Instytucjo, zgłoś się do Nocy Muzeów 2023

Do 20 marca wszystkie zainteresowane udziałem w tegorocznej Nocy Muzeów instytucje kultury mogą wysłać swoje zgłoszenia, korzystając ze specjalnego formularza. Zaprasza organizator – Wydział Kultury Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Muzeum Teatru na pl. Wolności brało udział w Nocy Muzeów 2022

Magdalena Talik

Noc Muzeów to wydarzenie kulturalne, które polega na udostępnianiu galerii, muzeów oraz instytucji kultury w godzinach nocnych. Impreza cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Idea narodziła się w Berlinie w 1997 roku. We Wrocławiu jest organizowana od 2009 roku.

W tym roku Noc Muzeów w naszym mieście odbędzie się 20 maja. Program i szczegółowe informacje o wydarzeniu opublikowane zostaną w kwietniu na oficjalnej stronie Nocy Muzeów we Wrocławiu na Facebooku i w serwisie www.wroclaw.pl.

Instytucje, które chcą zaprosić w swoje progi zwiedzających, mogą przesłać zgłoszenie przez specjalny formularz na stronie wroc.city/NocZgloszenie do poniedziałku 20 marca br. Regulamin uczestnictwa jest do pobrania na stronie wroc.city/NocRegulamin.

Noc Muzeów jest całkowicie bezpłatnym wydarzeniem kulturalnym organizowanym przez miasto. Za koordynację odpowiada Wydział Kultury Urzędu Miejskiego Wrocławia. Pytania można kierować pod adres: nocmuzeow@um.wroc.pl i numery tel. 71 777 83 98, 71 777 81 13.

Dmuchane gwiazdy Ottona Piene

Rzeźby powietrzne „Długie gwiazdy” niemieckiego artysty Ottona Piene można oglądać od niedawna w Pawilonie Czterech Kopuł do 25.06. Tuż obok instalacji postawiono biały domek. W środku obejrzymy drugą pracę artysty „Praską przestrzeń światła”. To tzw. balet świetlny – przestrzeń wypełniona światłem, które jest w ruchu, po wejściu do niej, stajemy się częścią tego projektu. „Otto Piene. Gwiazdy” to pierwsza w Polsce wystawa prac artysty, który swoją karierę rozpoczął pod koniec lat 50. XX w. Wystawa jest jednym z wydarzeń 75-lecia Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Bilety na mnwr.pl.

Новий вроцлавський „Центральний Парк”

Чи Міщанський парк, тобто новий центральний парк Вроцлава, наблизився до нас, чи він ще все далеко? Місто розпочинає перший етап робіт в мікрорайоні Міщанська Кемпа (Бюргервердер). Спочатку територію, що належала військовим, пристосують для потреб заснування парку.

Бартош Мох

– Ми розпочинаємо перші роботи на Міщанській Кемпі, де – відповідно до Вроцлавського громадянського бюджету на 2020–2021 роки – має бути утворений парк – так у своєму акаунті на соціальному порталі Фейсбук написав мер Вроцлава, Яцек Сутрик.

На території, що належала військовим, необхідно очистити ґрунт від забруднень. Цей процес називається біоремедіацією. Її проведуть шляхом вливання біопрепарату, що містить мікроорганізми, до невеликих отворів, висвердлених у поверхні ґрунту.

– Грибки та бактерії зв'яжуть та перетворять забруднення, завдяки чому знизиться рівень їх концентрації у ґрунті. Після того тут можна буде безпечно утворити парк, – говорить Марек Шемплінський з Вроцлавського Управління з питань озеленення міста.

Зараз триває конкурс пропозицій проведення біоремедіації, а також підготовляють проектну документацію.

За виконання робіт на першому етапі вроцлав'яни голосували у рамках Вроцлавського грома-

Візуалізація Міщанського парку, який стане новим місцем відпочинку

дянського бюджету на 2020 рік. Проект №1 здобув 3 892 голоси. Другий етап було запропоновано у Вроцлавському громадянському бюджеті на 2021 рік. Проект №1 здобув 2 981 голосів. Вартість втілення у життя кожного проекту – це близько 2 млн. злотих.

В 2020 р. місто-спільно із мешканцями-опрацювало концепцію парку Міщанська Кемпа. Було

взято до уваги пропозиції, представлені вроцлав'янами під час громадських консультацій. Вони стосувалися, зокрема, озеленення території та додаткової інфраструктури, зокрема місця для дитячих ігор чи встановлення спортивного знаряддя.

Мешканці також хотіли, щоб парк виходив на берег Одри та щоб було впорядковано територію

набережної. Жителі хотіли, щоб Міщанська Кемпа була поєднана за допомогою містків — з іншими мікрорайонами: Надоджем і Щепіном.

– На підготовку проекту вплинули пропозиції трьох сторін: представників міської влади, мешканців, які є членами групи „Парк на Міщанській Кемпі”, а також девелоперів, які будують нерухо-

мості на Міщанській Кемпі, – говорить Моніка Глінська, керівниця громадських консультацій від імені Фонду Європейських Студій.

Новий центральний парк Вроцлава буде територією із визначеними місцями для відпочинку та занять спортом. Їх буде утворено із збереженням запропонованої схеми стежинок та велосипедних і пішохідних доріжок, завдяки чому можна буде вільно переміщатися територією цілого парку. Зони відпочинку та спорту будуть розміщені на відповідній відстані від житлових будинків, щоб галас не заважав їхнім мешканцям.

– Існуючі старі дерева будуть доповнені чисельними молодими деревами й кущами. Зелене насадження буде розміщено відповідно до пропозицій, представлених під час консультацій, із збереженням натуралістичних рис парку, ландшафтної архітектури та виходом парку на берег Одри. Під час виконання проекту передбачається залишення існуючої зелені та обмеження до мінімуму числа зрубаних дерев. Буде насаджено також ізоляційну зелень, – підкреслює Іоанна Конєцка-Пасерска, директорка у справах інвестицій в Управлінні з питань озеленення міста.

30 років тому був історичний авіарейс

18 січня 1993 року перші пасажери вилетіли з Вроцлава до Франкфурта-на-Майні. Початок міжнародному авіасполученню з Вроцлава поклали авіалінії «Eurowings». Літаки відлітали до Франкфурта-на-Майні спершу три, а потім – п'ять разів на тиждень. На борту могло перебувати від 46 до 48 пасажирів.

Роберт Мігдал

У перший авіарейс відправився турбогвинтовий літак ATR-42. На борту було кільканадцять пасажирів.

– Тоді це було щось надзвичайне. Польща не була членом Європейського Союзу, а міжнародні авіарейси відбувалися лише з Варшави і, рідко – з Кракова. Цей авіарейс координувало не лише керівництво аеропорту, але також міська влада, керівництво воєводства та органів місцевого самоврядування. Розмови велися також на державному та міждержавному рівні, оскільки початок авіасполучення вимагав згоди державних органів обох

країн, – згадує Богдан Боровец, який 1993 року був представником авіаліній «Eurowings».

Підготовка до початку авіасполучення тривала близько два роки.

Увесь цей проект неможливо було б втілити у життя, якби не активна участь представників тодішньої влади. Це були: мер Вроцлава Богдан Здроевський, заступник мера Вроцлава Ярослав Обремський, вроцлавський воєвода Януш Залеський, а також директор аеропорту Лешек Кравчик.

Літаки літали до Франкфурта-на-Майні спершу три, а потім – п'ять разів на тиждень. На

борту могло перебувати від 46 до 48 пасажирів. Потім їх число збільшилося до 68 осіб. До Німеччини літали, перш за все, представники бізнесу: 70% пасажирів становили німці, а 30% – поляки.

Змінився також сам аеропорт. Перед тим, як відбувся перший міжнародний авіарейс, необхідно було встановити постійні пункти Прикордонної служби, а також Митної служби (раніше представники цих органів прибували в аеропорт лише тоді, коли це було потрібно – йдеться про відліт літаків у рамках нечисленних чартерних рейсів). В аеропорту необхідно було також встановити обладнання для контролю безпеки.

МАТЕРІАЛ ПРЕСИ

Саме цей літак у 1993 році здійснив свій перший міжнародний рейс

Wielkie derby Dolnego Śląska już w sobotę

Po ponad dwóch miesiącach przerwy piłkarze Śląska Wrocław ponownie zagrają mecz o ligowe punkty. Już w pierwszej kolejce rundy wiosennej kibiców WKS-u czeka derbowe starcie z Zagłębiem Lubin na Tarczyński Arena. Początek meczu w sobotę, 28 stycznia o godz. 20.

Mateusz Lubański

Piłkarze wrocławskiego Śląska mają za sobą obóz przygotowawczy w tureckim Belek, gdzie rozegrali cztery mecze sparingowe. Podopieczni trenera Ivana Djurdjevicia wygrali z Rapidem Wiedeń i Debreczynem, zremisowali z Ujpestem i przegrali z serbskim zespołem FK Mladost GAT. W tym ostatnim spotkaniu wystąpili przede wszystkim ci zawodnicy, którzy w poprzednich meczach otrzymywali nieco mniej szans na grę.

Czas na ligę

– Wszyscy jesteśmy zadowoleni z pracy, którą wykonaliśmy. Zagraлиśmy kilka meczów, teraz już czas na ligę. Tak naprawdę spa-

Piłkarze Śląska Wrocław do rundy wiosennej PKO BP Ekstraklasy przygotowawali się w tureckim Belek

ringi nie mogą nas w pełni przygotować do ligi. Adrenalina, presja i intensywność są tam na zupełnie innym poziomie. Myślę, że motorycznie jest dobrze, ze zdrowiem też w porządku. Wszystko zweryfikuje liga – mówi trener Ivan Djurdjević.

Zespół Śląska Wrocław już w pierwszej kolejce rundy wiosennej czeka nie lada wyzwanie.

Derbowe starcia z Zagłębiem Lubin za każdym razem dostarczają kibicom ogromnych emocji. Ewentualna wygrana z odwiecznym rywalem może stanowić doskonały impuls do marszu w górę ligowej tabeli.

Gdzie kupić bilety?

Bilety na mecz Śląska Wrocław z Zagłębiem Lubin można ku-

pować tradycyjnie – za pośrednictwem systemu on-line na stronie bilety.slaskwroclaw.pl, w kasach przy ul. Oporowskiej 62 oraz w punktach stacjonarnych, których pełna lista znajduje się na stronie internetowej klubu. Ceny najtańszych biletów normalnych rozpoczynają się od 25 zł. Warto pamiętać, że wejściówki dla dzieci do 8. roku życia są bezpłatne.

To one tańczą dla nas na meczach Śląska

Gdy usiąść i odpocząć muszą zmęczeni bieganiem za piłką mężczyźni, one podrywają się do tańca i przejmują parkiet. Wtedy patrzą na nie tysiące. A ilu wie, kim są, jak mają na imię? Poprosiliśmy dziewczyny z zespołu Cheerleaders Wrocław, aby się przedstawiły.

Błażej Organisty

Karolina pracuje w nieruchomościach, cheerleaderką została, gdy porzucił ją partner w tańcu towarzyskim. **Patrycja** jest pielęgniarką. Oprócz pracy w szpitalu, robienia studiów magisterskich i tańczenia, znajduje czas na dobre kino i jedzenie. **Laura** jest na scenie od dziecka i nie tylko w odświeżonej tańcu, ale również w teatrze jako aktorka. Prywatnie skupiona na rozwoju, przyszła businesswoman. **Natalia** jest studentką ekonomii na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. W wolnych chwilach uczy się języka hiszpańskiego i podróżuje. **Madzia** prowadzi treningi ma we krwi, podobno czai się na rolę trenera w Cheerleaders Wrocław. W wolnej chwili gra na wiolonczeli i pianinie, zajmując się prowadzeniem mediów społecz-

nościowych zespołu. **Weronika** tańczy, od kiedy skończyła 6 lat, w zespole jest od półtora roku.

Pracuje z dziećmi. Lubi podróże i włoskie jedzenie. **Natalia** to uparta optymistka z Wrocławia,

wytrwale dążąca do celu. Jest managerem cukierni, wszystkie kalorie spala na sali treningowej z Cheerleaders Wrocław. **Karolina**, ale wszyscy nazywają ją Steffi. Jest wiecznie uśmiechnięta, a wyrażenie „nie da się” dla niej nie istnieje. Mieszka za granicą, kocha włoską kuchnię, ale zawsze odwiedza najlepszą drużynę Cheerleaders Wrocław, z którą mogłaby na koniec świata i jeszcze dalej! **Nikola** – licencjatka filologii hiszpańskiej, magistra robi z zarządzania. Tancerka w Cheerleaders Wrocław od 4 lat, która swoją przygodę z tańcem rozpoczęła już w przedszkolu. Kocha hiszpańskie klimaty i jazdę na motocyklu, a jej największym hobby są podróże.

W stałym składzie są jeszcze dwie dziewczyny, które nie mogły być na meczu Śląska z Gran Canarią.

Na zdjęciu w górnym rzędzie (od lewej): Karolina, Patrycja, Laura, Natalia, Madzia, Weronika i Natalia. W dolnym rzędzie (od lewej): Karolina i Nikola

Tydzień w skrócie

Wrocławianin **Hubert Hurkacz** swoją tegoroczną przygodę w Australian Open zakończył na 1/8 finału. Rozstawiony z numerem 10 Hurkacz odpadł po trwającym blisko trzy i pół godziny meczu z amerykańskim tenisistą Sebastianem Kordą.

Koszykarki Ślązy Wrocław pokonały MKS Pruszków 87:65 w meczu 17. kolejki Energa Basket Ligi Kobiet. Wrocławski zespół zanotował szóste zwycięstwo w sezonie. Było ono obowiązkiem w kontekście trwającej walki o play-off. Następny etap to wyjazd do Gdyni, na starcie z brązowymi medalistkami z ubiegłego sezonu.

Gwardia Wrocław w ramach 18. kolejki Tauron I ligi pokonała 3:1 SMS PZPS Spałę. Gračem meczu został wybrany Jan Fornal.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO Ekstraklasa: 28.01, godz. 20, Derby Dolnego Śląska, Tarczyński Arena, Śląsk Wrocław – KGHM Zagłębie Lubin (Canal + Sport)

koszykówka

Energa Basket Liga: 28.01, godz. 17.30, Hala Stulecia, WKS Śląsk Wrocław – Anwil Włocławek (Polsat Sport Extra)

Energa Basket Liga Kobiet: 28.01, godz. 15, VBW Arka Gdynia – IKS Śląza Wrocław (EMOCJE TV)

siatkówka

TAURON I. Liga: 26.01, godz. 19, Chemeko-System Gwardia Wrocław – MKS Będzin
TAURON Liga Kobiet: 27.01, godz. 19, Hala Orbita, #VolleyWrocław – Grupa AZOTY Chemik Police (Polsat BOX GO)

Szlagiery Petersburskiego i Szpilmana w synagodze

W czwartek 26.01 o godz. 19 w Synagodze pod Białym Bocianem, ul. Włodkowica 5a, rozpocznie się koncert poświęcony obchodom Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu. Tego wieczoru zabrzmia muzyka czasu międzywojennego w najpopularniejszych utworach Władysława Szpilmana i Jerzego Petersburskiego. Szlagiery wykona Orkie-

stra ADRIA, która składem i nazwą nawiązuje do zespołów występujących w międzywojennych lokalach i teatrach rewijowych stolicy. Zespół gra w stylu polskich orkiestr jazzowych, tangowych i swingowych okresu międzywojennego, jednocześnie stosując nowoczesne aranżacje. Bilety na koncert w cenie 40 zł normalny i 30 zł ulgowy do nabycia na www.kupbilecik.pl i na godzinę przed koncertem w kasie synagogi.

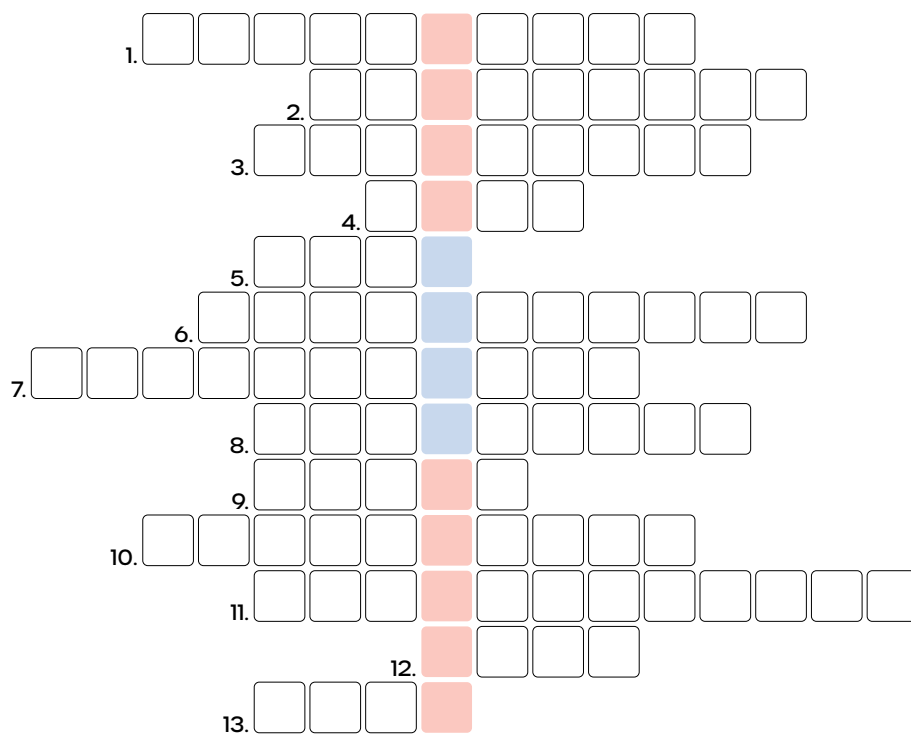
Teatr Polski w Podziemiu z „Planetą małp”

Co by było, gdyby ewolucja potoczyła się inaczej? Gdyby Ziemią zamiast homo sapiens zajął pan sapiens, czyli rozumny szympansz? To się mogło zdarzyć – ludzkie DNA różni się od szympanskiego tylko o nieco ponad 1 proc. Przez miliony lat szliśmy w tym samym kierunku. Co by się stało, gdyby małpy opanowały mowę? Co by nam powiedziały?

Czy to one uplasowałyby się wtedy na samym szczycie hierarchii? Czy traktowałyby nas tak, jak my traktujemy je dziś? Takie pytania stawiają sobie twórcy spektaklu „Planeta małp”, reż. Marcin Liber, i zapraszają w podróż do świata, który mógł się wydarzyć lub który dopiero czeka na swoją kolej. Spektakl dla widzów powyżej 16 r.ż. Bilety w cenie 50 zł normalny, 40 zł ulgowy do nabycia na www.teatrpolskiwpodziemiu.pl. Spektakle 3-5.02.

KRZYŻÓWKA NUMERU 116

- Ażurowe zabezpieczenie mostu.
- Element fortyfikacji w formie wolno stojącej wieży, pozwalający na obserwację dużego obszaru.
- Rzeźbiarski motyw architektoniczny w formie głowy fantastycznej postaci lub ludzkiej.
- Opłata za przejazd drogą lub mostem.
- Mieli się w nim mąkę.
- Styl architektoniczny, w którym został wybudowany most Pomorski Południowy.
- Wytwarza prąd, wykorzystując na przykład energię wodną albo atomową.
- ... przez rzekę – może być drogowa, pieszka, kolejowa.
- Budowniczy mostu Pomorskiego Południowego.
- Kamień wykorzystywany w budownictwie, kojarzący się z piaskiem.
- Kępa ... we Wrocławiu.
- Budowla zatrzymująca i piętrząca wodę.
- Ciepłownicze, szpecące przed remontem mosty Pomorskie.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer 664 072 606. Koszt jednego SMS-a wg taryfy ope-

ratora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **116.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki).

Na odpowiedzi czekamy do **2 lutego** 2023 r. do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **9 lutego** 2023 r. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do

zdobycia są: bluza, workoplecak i koc polarowy. Zwycięzcy z nr. 114 (hasło: Dzieje się w mieście) to pani Karolina (bluza z herbem Wrocławia), pani Barbara (workoplecak) i pan Lech (koc polarowy). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Pogotowie Ratunkowe: **999**

Policja: **997**

Straż Pożarna: **998**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 31 11** (pn.-pt. 9.00-19.00)

Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 71 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – inne

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)

Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna

Ewa Wapłak

Redaktor wydania

Anna Aleksandrowicz

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław